

Кәсіптік стандарт: «Мұнай мен газды дайындау және айдау»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы:

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Деэмульгаторлар – су мен мұнайдан түзілген эмульсиялардың тұрақты бұзылуына қажетті мамандандырылған реагенттер.

2) Кен орны – бірыңғай құрылымдық элементпен бақыланатын және бір жергілікті алаңда орналасқан бір немесе бірнеше тұзаққа жататын, қорларды есептеу жөніндегі есеп жер қойнауын мемлекеттік сараптау кодексінде көзделген оң қорытындыны алған кен орны немесе кен орындарының жиынтығы.

3) Мұнай – шикі мұнай, газ конденсаты, сондай-ақ шикі мұнайды тазалап, жанғыш тақтатастарды, мұнай битуминозды жыныстарды немесе шайырлы құмдарды өңдегеннен кейін алынған көмірсутектер.

4) Шикі газ – қалыпты атмосфералық температура мен қысым кезінде жер қойнауынан газ тәріздес күйде алынатын, оның ішінде тазартылмаған табиғи, ілеспе, тақтатас газы, көмір қабаттарының метаны, сондай-ақ олардың құрамындағы көмірсутексіз газдар олардың үлес салмағына қарамастан кез келген көмірсутектер.

5) Көмірсутекті пайдалы қазбалар (көмірсутекті шикізат) – мұнай, шикі газ және табиғи битум.

6) Көмекші жабдық – әртүрлі құбырлар, арматура, сорғылар, бақылау құралдары, автотехника және

т.б.

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) –

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Название профессионального стандарта: Мұнай мен газды дайындау және айдау

5. Кәсіптік стандарттың коды: B06201027

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

B Кен өндіру өнеркәсібі және карьерлерді қазу

06 Шикі мұнайды және табиғи газды өндіру

06.2 Табиғи газды өндіру

06.20 Табиғи газды өндіру

06.20.1 Метаннан басқа табиғи газды өндіру

7. Краткое описание профессионального стандарта: Бұл кәсіптік стандарт мұнай мен газды дайындау және айдау процесін сипаттайды, оған механикалық қоспалардан тұндыру, дегидратация (деэмульсация), тұзсыздандыру (негізінен кальций, магний, натрий хлорид тұздарынан) және тұрақтандыру, сондай-ақ мұнай мен газды өңдеуге, сақтауға, есепке алуға және тапсыруға дайындау кіреді. "Білім" бөлімінде қамтылған теориялық және практикалық білімге қойылатын талаптармен қатар мыналарды білу қажет: экологиялық, өнеркәсіптік және өртке қарсы қауіпсіздік талаптары, еңбекті қорғау, өндірістік санитария жөніндегі қағидалар мен нормалар, жеке қорғану құралдарын пайдалану қағидалары, Орындалатын жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) сапасына, еңбекті ұтымды ұйымдастыруға қойылатын талаптар ішкі еңбек тәртібінің қағидалары, неке түрлері және оның алдын алу және жою тәсілдері, өндірістік Дабыл беру

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Мұнай мен газды дайындау және айдау - 5 уровень ОРК

2) Майсыздандыру және тұзсыздандыру құрылғысының операторы - 3 уровень ОРК

3) Газ жинау жөніндегі оператор - 3 уровень ОРК

4) Мұнай және газ өндіруге арналған қосымша жабдықтарды пайдалану жөніндегі оператор - 5 уровень ОРК

5) Мұнай (газ) мен суды дайындау және тасымалдау жөніндегі Инженер - 6 уровень ОРК

6) Тауарлар операторы - 3 уровень ОРК

7) Технологиялық сорғылар машинисі - 2 уровень ОРК

8) Технологиялық сорғылардың машинисі - 3 уровень ОРК

9) Сорғы қондырғыларының машинисі - 3 уровень ОРК

10) Мұнай дайындау және тұрақтандыру жөніндегі мастер - 5 уровень ОРК

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Мұнай мен газды дайындау және айдау»:

Топтың коды:

1322-0

Қызмет атауының коды:	1322-0-032		
Кәсіптің атауы:	Мұнай мен газды дайындау және айдау		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:			
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өндірілген газды дайындауды қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Газ дайындау бригадасына басшылық жасау 2. Газ дайындау бойынша жұмыстарды ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Газ дайындау бригадасына басшылық жасау	Дағды 1: Газ дайындау бойынша өндірістік процестерді үйлестіру	Машықтар:	
		1. Өндірістік қуаттарды тиімді пайдалануды, шикізат, материалдар шығындарын үнемдеуді қамтамасыз ету бойынша жұмысты орындау 2. Технологиялық регламентке сәйкес газ дайындау қондырғысының жұмыс режимінің берілген параметрлерін сақтау 3. Жабдықтың жұмысындағы ықтимал ақауларды болдырмау және жою 4. Қызметкерлердің Технологиялық құжаттаманы жүргізуіндегі бұзушылықтарды анықтау, олардың пайда болу себептерін талдау және оларды жою бойынша шаралар қабылдау 5. Газ сапасының бұзылу себептерін анықтау және сапаны қалпына келтіру үшін жедел шаралар қабылдау 6. Өндірістік қызметтің нәтижелерін талдау	
		Білімдер:	
		1. Мұнай-газ өндіру саласына қатысты Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері, газ дайындау мәселелері бойынша әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Газ және газ конденсатын жинау мен тасымалдаудың технологиялық схемасы 3. Газ факторын анықтау әдістері, қысым мен деңгей реттегіштерінің, мұнай бөлгіштердің, бақылау-өлшеу аспаптарының, газ құбырларының оқшаулауын бақылау аспаптарының жұмысы 4. Сепарация пункттерінде және газ құбырларында отқа қауіпті және газға қауіпті жұмыстарды жүргізу тәртібі	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Еңбек функциясы 2: Газ дайындау бойынша жұмыстарды ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу			

	<p>Дағды 1: Газды дайындау бойынша жұмыстарды қауіпсіз жүргізу үшін іс-шаралардың орындалуын қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өнеркәсіптік көрізге ағындарды және атмосфераға шығарындыларды бақылау 2. Аппараттарды техникалық байқауға және қондырғыда жөндеу жұмыстарын жүргізуге дайындауды жүзеге асыру 3. Жоғары қауіптілікке байланысты жүргізілген жұмыстарды тексеруді жүзеге асыру 4. Нұсқаулықтарды және қондырғының технологиялық регламентін әзірлеуді орындау 5. Бригадаларды қалыптастыруды жүзеге асыру 6. Бекітілген өндіріс кестелеріне сәйкес жекелеген жұмысшыларға, буындарға өндірістік тапсырмалар белгілеу 7. Бастапқы құжаттарды уақтылы рәсімдеу 	
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Игерілетін кен орнының сипаттамасы 2. Жер үсті жабдығының, ұңғымалардың, мұнай мен газды бөлу пункттерінің мақсаты мен құрылысы 3. Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі заңнаманың негіздері 4. Өндірістегі еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау ережелері мен нормалары, экологиялық және өрт қауіпсіздігі талаптары 	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Ұйымдастырушылық қабілеттер Стресске төзімділік Жауапкершілік Тәртіп Міндеттеме</p>		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Мұнай (газ) мен суды дайындау және тасымалдау жөніндегі Инженер	
	6	Мұнай және газ өндіру технологиясы бойынша Инженер	
	6	Мұнай және газ өндіру инженері	
	6	Өндірістік операциялар жөніндегі Инженер (мұнай)	
	7	Бас технолог	
7	Главный инженер		
10. Кәсіптің карточкасы «Майсыздандыру және тұзсыздандыру құрылғысының операторы»:			
Топтың коды:	8112-9		
Қызмет атауының коды:	8112-9-006		
Кәсіптің атауы:	Майсыздандыру және тұзсыздандыру құрылғысының операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы, 6-шығарылым. Сусыздандыру және тұзсыздандыру қондырғысының операторы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			

Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнайды сусыздандыру, тұзсыздандыру және тұрақтандыру	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мұнайды сусыздандыру, тұзсыздандыру және тұрақтандыру технологиялық қондырғыларына қызмет көрсету.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Мұнайды сусыздандыру, тұзсыздандыру және тұрақтандыру технологиялық қондырғыларына қызмет көрсету.	Дағды 1: Мұнайды сусыздандыру, тұзсыздандыру және тұрақтандырудың технологиялық процесін жүргізу	Машықтар:
		3-Разряд (СБШ 3): біліктілігі анағұрлым жоғары сусыздандыру және тұзсыздандыру қондырғысы операторының басшылығымен сусыздандыру және тұзсыздандыру қондырғыларында жұмыс істеген кезде 4-Разряд (СБШ 3): біліктілігі анағұрлым жоғары сусыздандыру және тұзсыздандыру қондырғысы операторының басшылығымен сусыздандыру және тұзсыздандыру қондырғыларында немесе электр тұзсыздандыру және тұрақтандыру қондырғыларында жұмыс істеген кезде 5-Разряд (СБШ 3): Электр тұзсыздандыру және тұрақтандыру қондырғыларында жұмыс істеген кезде 1. Технологиялық параметрлерді реттеу және бақылау: технологиялық аппараттардағы температура, қысым, ағын, фазааралық деңгей 2. Деэмульгаторлар мен сілтілердің ерітінділерін дайындаңыз, тұщы судың дозасын жүзеге асырыңыз 3. Тұрақсыз бензинді сілтілеу бойынша жұмыстар жүргізу және оны тұтынушыға тапсыру 4. Дайындалған мұнайдың, тұрақсыз бензиннің және химиялық реагенттердің шығынының есебін жүргізу 5. Сорғылар мен технологиялық жабдықтарға қызмет көрсету, қауіпсіздік құрылғыларының жұмысын тексеру, мұнай жылытқыштарына қызмет көрсету 6. Технологиялық аппараттарды жөндеуге дайындау бойынша жұмыстарды орындау 7. Аппараттарды жөндеуден қабылдау және жөндеу жұмыстарын орындау
		Білімдер:
		3-5 Разряд (СБШ 3): 1. Мұнайдың, газдардың, химиялық реагенттердің, бензиннің физика-химиялық қасиеттері 2. Сусыздандыру және тұзсыздандыру қондырғысының, аппаратураның мақсаты, техникалық сипаттамасы және пайдалану ережесі 3. Жабдықтар мен қолданылатын бақылау-өлшеу аспаптары 4. Су мен тұздардың мұнайды одан әрі өңдеуге әсері 5. Зертханалық бақылау әдістері, эмульсияны бұзудың негізгі әдістері 6. Қысыммен жұмыс істейтін ыдыстарды пайдалану ережелері 7. Орнатудағы ықтимал аварияларды жою қағидалары, орындалатын жұмыстар көлеміндегі Слесарлық іс
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейін Жауапкершілік Тәуелсіздік Тәртіп Міндеттеме	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		

СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Мұнайды дайындау және тұрақтандыру шебері	
	6	Мұнай (газ) мен суды дайындау және тасымалдау жөніндегі Инженер	
	6	Мұнай және газ өндіру технологиясы бойынша Инженер	
	6	Мұнай және газ өндіру инженері	
	6	Өндірістік операциялар жөніндегі Инженер (мұнай)	
	7	Бас технолог	
	7	Бас инженер	
11. Кәсіптің карточкасы «Газ жинау жөніндегі оператор»:			
Топтың коды:	8112-2		
Қызмет атауының коды:	8112-2-006		
Кәсіптің атауы:	Газ жинау жөніндегі оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы, 6-шығарылым. Газ жинау жөніндегі оператор		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТЖКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Газ жинау бойынша үздіксіз технологиялық процесті қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Газ жинау жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Газ жинау жұмыстарын орындау			

Дағды 1:
Газ жинау жөніндегі
технологиялық
қондырғыларда жабдыққа
қызмет көрсету

Машықтар:

2-Разряд (СБШ 3): біліктілігі анағұрлым жоғары газ жинау жөніндегі оператордың басшылығымен сепараторларға, газ құбырларына, газ тарату құрылғыларына және басқа да газ шаруашылығы объектілеріне қызмет көрсету

1. Газ шаруашылығы объектілерін айналып өту және олардың жай-күйін тексеру, Жабдық жұмысындағы ақауларды жою

2. Сепараторлар мен газ құбырларын үрлеңіз

3. Сепараторлардағы сұйықтық деңгейін реттеңіз

4. Жабдықтар мен аппаратураларды Ағымдағы жөндеуді жүзеге асыру, ақаулы ысырмаларды ауыстыру, тығыздағыштарды, тығыздағыштарды ауыстыру

5. Газ құбықтарының техникалық ақауларын жою

6. Қарапайым слесарлық жұмыстарды орындау

3-Разряд (СБШ 3)

2-разряд дағдыларына қосымша:

1. Газ жинау желілеріне мұнайдың түсуінің, газ құбырларында гидраттық және сұйық тығындардың пайда болуының алдын алу, газ құбырлары учаскелерінде қысымның төмендеуін арттыру, газдың технологиялық ысыраптарын азайту, газ ағындарын технологиялық ауыстыру бойынша профилактикалық іс-шаралар жүргізу

2. Құрамын, оның ішінде күкіртті сутегінің құрамын анықтау үшін газ сынамаларын алу

3. Аппараттар мен газ құбырларының қабырғаларын оқшаулаудың қалыңдығы мен сапасын анықтау

4. Телемеханика жүйесінің өуе және кабель желілерін жұмысқа жарамды күйде ұстау

5. Металды коррозияға қарсы қорғау бойынша жұмыстарды орындау

6. Газ құбырларын бұрғылауды жүзеге асыру

7. Қызмет көрсетілетін жабдықты, аппаратураны Ағымдағы жөндеуді орындау

8. Жабдықтар мен газ құбырларының жұмысын, газды өндіру мен пайдалануды, газдың технологиялық ысыраптарын есепке алу журналдарын жүргізу

Білімдер:

2-Разряд (СБШ 3):

1. Мұнай, газ және конденсатты өндіру, жинау және тасымалдау технологиясы бойынша негізгі мәліметтер
2. Қоспалардың негізгі жарылғыш қасиеттері, олардың уыттылығы
3. Сепараторлардың, қысымды газ құбырларының, газ тарату құрылғыларының, құлыптау құрылғыларының, сақтандырғыш, кері және реттеуші клапандардың, қысым мен деңгей реттегіштерінің және өзге де қолданылатын бақылау-өлшеу аспаптарының мақсаты, құрылысы және қызмет көрсету ережесі.
4. Еңбекті ұйымдастыруға, Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар, сондай-ақ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария қағидалары.

3-Разряд (СБШ 3):

2-разрядты білуден басқа:

1. Мұнай мен газ өндірудің, мұнай мен газды сепарациялаудың технологиялық процестері, газ жинау тораптары коммуникацияларының схемалары, газдардың, қолданылатын ингибиторлардың қасиеттері, құрамында күкіртсутегі бар газды жинау және тасымалдау ерекшеліктері
2. Газ факторын анықтау әдістері, газдың технологиялық ысыраптары, газ жинау желілері мен қысымды газ құбырларында гидратацияның пайда болу себептері және олармен күресу әдістері
3. Газ объектілері жұмысының техникалық сипаттамасы, қалыпты технологиялық режиміне қызмет көрсету және қолдау қағидалары
4. Қолданылатын бақылау-өлшеу аспаптарының, автоматика және телемеханика құралдарының жабдықтары мен аппараттары, техникалық сипаттамалары мен құрылғысы

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Дағды 2:

Топтық қондырғыларға, сығу сорғы станцияларына, бөлудің соңғы сатыларына, жинау пункттеріне және тауар парктеріне қызмет көрсету

Машықтар:

4-Разряд (СБШ 3):

3-разряд дағдыларына қосымша:

1. Автоматтандырылған жабдықтың Берілген технологиялық жұмыс режиміне шығару
2. Автоматтандырудың негізгі құралдарының жұмысы мен реттелуін бақылау
3. Жерүсті және жерасты жабдықтары мен коммуникацияларын, бекіту, кесу, сақтандыру және реттеу арматураларын жөндеу жұмыстарын орындау
4. Газ және конденсат шығынын азайту, газды жинау, дайындау және тасымалдаудың технологиялық процестерін жетілдіру бойынша техникалық және технологиялық іс-шараларды жүзеге асыру
5. Газ анализаторларын қолдана отырып, ауа сынамаларын және олардың газдануын талдау

		Білімдер:	
		3-разрядты білімге қосымша (СБШ 3): 1. Игеріліп жатқан кен орнының сипаттамасы, жер үсті жабдықтарының, ұңғымалардың, мұнай мен газды бөлу пункттерінің мақсаты мен құрылысы 2. Газ және газ конденсатын жинау мен тасымалдаудың технологиялық схемасы 3. Газ факторын анықтау әдістері, қысым мен деңгей реттегіштерінің, мұнай бөлгіштердің, бақылау-өлшеу аспаптарының, газ құбырларының оқшаулауын бақылау аспаптарының жұмысы 4. Сепарация пункттерінде және газ құбырларында отқа қауіпті және газға қауіпті жұмыстарды жүргізу тәртібі 5. Орталықтан тепкіш және бұрандалы сорғылардың жұмыс принципі, жоғары күкіртті мұнай газын жинау және пайдалану ерекшеліктері, метанол, ингибиторлар мен газдардың қасиеттері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейін Жауапкершілік Тәуелсіздік Тәртіп Міндеттеме		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Мұнайды дайындау және тұрақтандыру шебері	
	6	Мұнай (газ) мен суды дайындау және тасымалдау жөніндегі Инженер	
	6	Мұнай және газ өндіру технологиясы бойынша Инженер	
	6	Мұнай және газ өндіру инженері	
	6	Өндірістік операциялар жөніндегі Инженер (мұнай)	
	7	Бас технолог	
	7	Бас инженер	
12. Кәсіптің карточкасы «Мұнай және газ өндіруге арналған қосымша жабдықтарды пайдалану жөніндегі оператор»:			
Топтың коды:	8112-1		
Қызмет атауының коды:	8112-1-002		
Кәсіптің атауы:	Мұнай және газ өндіруге арналған қосымша жабдықтарды пайдалану жөніндегі оператор		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	6-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (6-шығарылым) бекіту туралы" 2018 жылғы 21 қыркүйектегі № 401 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 15 қазанда № 17548 болып тіркелді. Газ жинау жөніндегі Оператор		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	-	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			

Қызметтің негізгі мақсаты:	1	
Еңбек функциялардың сипаттамасы		
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Қосалқы жабдықтың апатсыз және сенімді жұмысын қамтамасыз ету.
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Қосалқы жабдықтың апатсыз және сенімді жұмысын қамтамасыз ету.	Дағды 1: Қосалқы жабдықты пайдалану бойынша жұмыстарды жүзеге асыру	Машықтар:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық регламент пен санитарлық нормаларға сәйкес қосалқы жабдықты пайдаланудың берілген режимін сақтау 2. Технологиялық процесті жүргізуді және жұмыс нұсқаулықтарына сәйкес қондырғыларда қосалқы жабдықтың жұмысын бақылауды жүзеге асыру 3. Технологиялық қондырғыларда көмекші жабдыққа қызмет көрсету 4. Жұмыс істеп тұрған жабдықтан резервтік жабдыққа ауысуды орындау
		Білімдер:
		<ol style="list-style-type: none"> 1. Қосалқы жабдықтың технологиялық қондырғыларының сипаттамасы 2. Жылыту қондырғыларының схемалары, сумен жабдықтау және кәдеге жарату жүйелері, сондай-ақ қосалқы жабдықтардың барлық түрлері 3. Орнатылған жабдықтың құрылғылары мен жұмыс принципі 4. Жұмыс кестелері және жылу режимдері 5. Бақылау-өлшеу аспаптары мен реттегіштердің қондырғыларының, мақсаттары мен жұмыс принциптерінің орны 6. Жылу техникасы және гидравлика негіздері 7. Қысыммен жұмыс істейтін ыдыстарды, бу және су жылыту қазандықтарын, жүк көтергіш механизмдерді, газ шаруашылығын, су сақтайтын резервуарларды пайдалану қағидалары. 8. Еңбекті ұйымдастыруға, Орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар, сондай-ақ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өндірістік санитария қағидалары.
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейін Жауапкершілік Тәуелсіздік Тәртіп Міндеттеме	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Мұнайды дайындау және тұрақтандыру шебері
	6	Мұнай (газ) мен суды дайындау және тасымалдау жөніндегі Инженер
	6	Мұнай және газ өндіру технологиясы бойынша Инженер
	6	Мұнай және газ өндіру инженері
	6	Өндірістік операциялар жөніндегі Инженер (мұнай)
	7	Бас технолог
7	Бас инженер	
13. Кәсіптің карточкасы «Мұнай (газ) мен суды дайындау және тасымалдау жөніндегі Инженер»:		
Топтың коды:	2147-4	
Қызмет атауының коды:	-	
Кәсіптің атауы:	Мұнай (газ) мен суды дайындау және тасымалдау жөніндегі Инженер	

СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	6		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2016 жылғы 24 мамырдағы № 217 бұйрығымен бекітілген Мұнай-газ өндіру саласы ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары. § 28 мұнайды дайындау және тасымалдау инженері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: жоғары білім (бакалавриат, маман дәрежесі, ординатура)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнайды (газды) және суды одан әрі тасымалдау үшін дайындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Техникалық шарттарға сәйкес мұнайды сапалы дайындау мен тасымалдауды қамтамасыз ету 2. Мұнайды дайындау және айдау жөніндегі бөлімше персоналына басшылық жасау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Техникалық шарттарға сәйкес мұнайды сапалы дайындау мен тасымалдауды қамтамасыз ету	Дағды 1: Мұнайды дайындау мен тасымалдауды бақылау	Машықтар:	
		1. Деректерді жинау бойынша жұмысты үйлестіру 2. Мұнай (газ) мен суды дайындау және айдау жөніндегі жабдықтың қалыпты жұмысынан ауытқуларды анықтау 3. Мұнай (газ) мен суды дайындау және айдау жөніндегі жабдықтың қалдық ресурсын бағалауды жүргізу 4. Мұнай (газ) мен суды дайындау және айдау кезінде көмірсутек шикізатының технологиялық шығындарын талдау 5. Жабдықты күрделі жөндеуге тапсырыстар жасау 6. Ұйымды күзгі-қысқы кезеңге дайындау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу 7. Мұнай(газ) мен суды дайындауға және айдауға химиялық реагенттер, материалдар, отын, электр энергиясы шығысының қолданылатын нормаларына талдау жүргізу 8. Химиялық реагенттерді сақтауды ұйымдастыру 9. Өндіріс мәдениетін арттыру бойынша жұмыс жүргізу және қоршаған ортаны қорғау бойынша шаралар қабылдау	
		Білімдер:	
		1. Мұнай(газ) мен суды дайындау мен тасымалдауды ұйымдастыру және технологиясы 2. Мұнай(газ) мен суды дайындау және тасымалдау жөніндегі қондырғыларды техникалық пайдаланудың технологиялық режимдері мен қағидалары 3. Дайын өнімге қойылатын техникалық талаптар, мұнайдың(газдың) және судың физикалық-химиялық қасиеттері 4. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері 5. Еңбек заңнамасының негіздері	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	

	<p>Дағды 2: Бағытты дамыту бойынша жұмыстар жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Көмірсутек шикізатын өндіру жөніндегі жабдықты пайдалану жөніндегі нұсқаулықтарды әзірлеу 2. Мұнай (газ) және суды дайындау және тасымалдау объектілері жұмысының тиімділігін арттыру жолдарын айқындау 3. Өткізілетін мұнай(газ) мен судың шығынын азайту және сапасын арттыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және енгізу 4. Мұнай(газ) мен суды дайындау және тасымалдау бойынша перспективалық, ағымдағы және жедел тапсырмаларды әзірлеу 5. Мұнай(газ) мен суды дайындау және тасымалдау технологиясын жетілдіру бойынша озық тәжірибені енгізуді әзірлеу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері, мұнай (газ) мен суды дайындауды ұйымдастыру мен технологиясына қатысты әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Көмірсутек шикізатын өндірудің технологиялық процестері 3. Ұйымның даму перспективалары, технологиялық процестерді жобалау кезінде еңбекті ұйымдастырудың негізгі талаптары 4. Көмірсутек шикізатын өндіру жөніндегі Жабдықты пайдалануға қойылатын талаптарды белгілейтін салалық стандарттар, техникалық регламент, нұсқаулықтар (нұсқаулықтар) 5. Мұнай(газ) мен суды дайындау және тасымалдау технологиясы саласындағы ұйымдардың озық тәжірибесі
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Мұнайды дайындау және айдау жөніндегі бөлімше персоналына басшылық жасау</p>	<p>Дағды 1: Бағынысты персоналдың атқарушылық және еңбек тәртібін сақтауын бақылау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бағынысты персоналдың жұмыс жоспарларын жасау 2. Бағынысты персоналдың орындаған жұмысының сапасын бағалау 3. Бөлімше туралы ережені, лауазымдық және өндірістік (жұмыс) нұсқаулықтарды әзірлеу 4. Қызметкерлерді оқытуға өтінімдерді ресімдеу 5. Еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт қауіпсіздігі бойынша оқытуды, нұсқамалар, білімдерін тексеруді ұйымдастыру 6. Бөлімшеде еңбекті қорғау, өнеркәсіптік, өрт және экологиялық қауіпсіздік талаптарының сақталуын бақылау <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызметшілердің лауазымдары, жұмысшылардың кәсіптері бойынша жұмыс сипаттамалары бар салалық құжаттар 2. Кіріспе, бастапқы, кезеңдік, нысаналы және жоспардан тыс нұсқамаларды өткізу тәртібі мен құрамы 3. Кадрларды іріктеу жөніндегі жұмыс негіздері 4. Менеджмент, еңбекті ұйымдастыру және басқару негіздері
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:</p>	<p>Көшбасшылық қасиеттер Жүйелік және аналитикалық ойлау Стресске төзімділік Жауапкершілік</p>	

Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Мұнай және газ өндіру технологиясы бойынша Инженер	
	6	Мұнай және газ өндіру инженері	
	6	Өндірістік операциялар жөніндегі Инженер (мұнай)	
	7	Бас технолог	
	7	Бас инженер	
14. Кәсіптің карточкасы «Тауарлар операторы»:			
Топтың коды:	8131-9		
Қызмет атауының коды:	8131-9-171		
Кәсіптің атауы:	Тауарлар операторы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (34-шығарылым), ҚР ЕХӘҚМ 2020 жылғы 24 желтоқсандағы №533 бұйрығы § 40-44 тауар операторы		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	-	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Белгіленген сапа көрсеткіштері бар тауарлық мұнай өнімдерін алу үшін компоненттерді, қажет болған жағдайда әртүрлі қоспаларды тарта отырып бөлу, араластыру процестерін басқару және қабылдауды жүзеге асыратын өнеркәсіптік объектілерде мұнай, газ, газ конденсатын және оларды қайта өңдеу өнімдерін, реагенттер мен басқа да өнімдерді (тауар өнімін) қабылдауды, орналастыруды, сақтауды, айдауды, жіберуді қамтамасыз ету, тауарлық өнімді орналастыру, сақтау, айдау және босату (өнеркәсіптік объект)		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Өнеркәсіптік объектілерде тауар өнімдерін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату, контейнерлік тауар өнімдерінің қозғалысы бойынша операциялар кезінде көмекші және дайындық жұмыстарын орындау 2. Өнеркәсіптік объектілерде тауар өнімдерін қабылдауды, орналастыруды, сақтауды, айдауды және босатуды қамтамасыз ету 3. Компаундтау жолымен тауарлық өнімді дайындау бойынша жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Өнеркәсіптік объектілерде тауар өнімдерін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату, контейнерлік тауар өнімдерінің қозғалысы бойынша операциялар кезінде көмекші және дайындық жұмыстарын орындау			

Дағды 1:
Резервуарлардың,
сыйымдылықтардың,
цистерналардың
техникалық жай-күйін
тексеру

Машықтар:

2-разряд үшін (СБШ 2):

1. Механикалық зақымдарды, тұманды, резервуарлардың, ыдыстардың, цистерналардың тамшыларын анықтау
2. Резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың бітелуін және герметикалығын тексеру
3. Резервуарларда, ыдыстарда, цистерналарда бөгде заттардың, түбіндегі шөгінділердің, мұздың немесе судың болуын анықтау
4. Пломбаны дайындау
5. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды булауды, жууды, кептіруді жүзеге асыру
6. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды қолмен, механикаландырылған құралдарды, бумен пісіруге, жууға, кептіруге арналған құрылғылар мен құралдарды қолдану
7. Бекіту және реттеу арматурасын ашу, жабу

Білімдер:

2-разряд үшін (СБШ 2):

1. Резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың, тиек және реттеуші арматураның мақсаты, құрылысы және пайдалану тәртібі
2. Резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың пайдалануға жарамдылығын бағалау критерийлері
3. Резервуарларды, ыдыстарды, цистерналарды Тауарлық өнім қалдықтарынан, механикалық қоспалардан, Судан және түбіндегі шөгінділерден булау, Жуу, кептіру тәсілдері
4. Резервуарларды, ыдыстарды, цистерналарды булауға, жууға, кептіруге арналған ерітінділер мен құралдардың құрамы
5. Резервуарлардан, сыйымдылықтардан, су цистерналарынан және түбіндегі шөгінділерден айдау, дренаждау, түсіру тәртібі және бекіту және реттеуші арматураны ашу, жабу тәртібі
6. Резервуарларды, цистерналарды, сыйымдылықтарды, цистерналарды, автоцистерналарды, бекіту және реттеуші арматураны пломбалау тәсілдері
7. Тауарлық өнімнің көлемін айқындау және оның массасын есептеу тәртібі және калибрлеу / градуирлеу кестелерімен жұмыс істеу тәртібі
8. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды булауға, жууға, кептіруге арналған қол, механикаландырылған аспаптарды, құрылғылар мен құрылғыларды қолдану қағидалары мен пайдалану жөніндегі нұсқаулықтар

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

<p>Дағды 2: Тауарлық өнімнің параметрлерін тексеру</p>	<p>Машықтар:</p>
	<p>2-разряд үшін (СБШ 2):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Резервуарларда, сыйымдылықтарда, цистерналарда тауарлық өнімнің деңгейін, температурасын, қысымын, көлемін өлшеуге арналған аспаптарды қолдану 2. Тауарлық өнімдерде механикалық қоспалар мен судың болуын көзбен анықтау 3. Сынама алу алдында резервуарлардан, ыдыстардан, цистерналардан су мен кірді алып тастауды жүргізу 4. Химиялық талдаулар жүргізу үшін тауарлық өнімнің сынамасын алу 5. Тауарлық өнім сынамаларын орауды, таңбалауды жүргізу 6. Резервуарларда, сыйымдылықтарда, цистерналарда ысырманы ашу және жабу 7. Тауарлық өнімнің параметрлері, сынама алу бойынша құжаттаманы ресімдеу
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>Білімдер:</p>
<p>-</p>	<p>2-разряд үшін (СБШ 2):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тауарлық өнімдердің физика-химиялық қасиеттері 2. Тауарлық өнімнің сынамаларын іріктеу қағидалары мен тәртібі 3. Өлшеуіштердің мақсаты, қолдану тәртібі, олардың толық сыйымдылығы және шкаланы бөлу бағасы 4. Өлшеу, өлшеу аспаптары мен құрылғыларының құрылысы, сипаттамалары мен жіктелуі, пайдалану ережесі 5. Тауарлық өнім сынамаларын буып-түю, таңбалау және сақтау тәртібі 6. Тауар өнімінің параметрлері, сынамаларды іріктеу бойынша белгіленген құжаттаманың түрлері, мақсаты, ресімдеу тәртібі
<p>Дағды 3: Контейнерлік тауар өнімдерін қабылдау, орналастыру, сақтау және босату және жаңа және пайдаланылған майлармен операцияларды орындау</p>	<p>Машықтар:</p>
	<p>2-разряд үшін (СБШ 2):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сыйымдылықты (ыдысты) тауарлық өніммен пломбалаудың тұтастығын анықтау және Ораманың және ыдыстың тұтастығын, ыдыстық тауарлық өнімнің жарамдылық мерзімін анықтау 2. Ыдыстың (ыдыстың) герметикалық бітелуін жүргізу және ыдыстағы тауар өнімдерін өлшеу 3. Ыдыстарды (ыдыстарды), ыдыстағы тауарлық өнімді тасымалдауға арналған сыйымдылықтармен жабдықталған көлік құралдарын, газы бар баллондарды өлшеуге арналған жабдықты қолдану 4. Контейнерлік тауар өнімдерін жылытуға арналған жабдықты қолдану 5. Контейнерлік тауар өнімдерін жылытуға арналған жабдықты қолдану және контейнерлік тауар өнімдерін жылыту параметрлерін анықтау 6. Пломбаны дайындау 7. Пайдаланылған майларды қабылдауды жүргізу 8. Май сүзгілерін беру 9. Тауарлық өнімге сапа паспортын бекітуді (іліп қоюды) жүргізу 10. Контейнерлік тауар өнімдерін түсіру және тиеу 11. Жүк қармайтын құрылғыларды қолданар алдында олардың жарамдылығын анықтау 12. Контейнерлік тауар өнімдерін қабылдау, орналастыру, сақтау және босату жөніндегі құжаттаманы ресімдеу

Білімдер:
<p>2-разряд үшін (СБШ 2):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Майлардың физика-химиялық қасиеттері және зиянды заттарға жататын тауарлық өнімдердің жіктелуі 2. Тауар өнімдерінің жоғалу және бүліну себептері, олардың алдын алу әдістері 3. Тауар өнімдерінің табиғи шығындарының нормалары 4. Сыйымдылықтарды (ыдыстарды) пломбалау тәсілдері және тауар өнімдерін жылыту ережесі 5. Жүктерді Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау, арқандап байлау, көтеру, орнын ауыстыру қағидалары 6. Ыдыстағы тауар өнімдерін өлшеу тәртібі 7. Өлшеу, өлшеу аспаптары мен айлабұйымдарының құрылысы, сипаттамалары мен жіктелуі, пайдалану қағидалары және жұмыс қағидаттары, жүк қармау, жүк көтергіш механизмдер мен айлабұйымдарды пайдалану қағидалары 8. Контейнерлік тауар өнімдерін сақтау ережесі 9. Құралдарды, құрылғыларды пайдалану жөніндегі ережелер, нұсқаулықтар 10. Контейнерлік тауар өнімдеріне түгендеу жүргізу тәртібі 11. Өнеркәсіптік объектінің бекітілген аумағын ұстауға қойылатын талаптар 12. Пайдаланылған майларды қабылдау тәртібі 13. Өнеркәсіптік объектідегі авариялардың, инциденттердің және олардың зардаптарының алдын алу, оқшаулау және жою жоспарлары 14. Майлармен жұмыс жөніндегі белгіленген құжаттаманың түрлері, мақсаты, жүргізу тәртібі
Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Еңбек функциясы 2:
Өнеркәсіптік объектілерде тауар өнімдерін қабылдауды, орналастыруды, сақтауды, айдауды және босатуды қамтамасыз ету

Дағды 1:

Тауарлық өнімді жеткізудің (өткізудің) шағын, орташа және үлкен көлемдері бар резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың техникалық жай-күйін тексеру

Машықтар:

3-ші, 4-ші, 5-ші, 6-разрядтар үшін (СБШ 3):

2-разряд дағдыларына қосымша:

1. Тауарлық өнімді қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын технологиялық жабдықтың, резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың механикалық зақымдануын анықтау
2. Технологиялық жабдықтың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын жай-күй параметрлерін бекіту
3. Резервуарлардың, сыйымдылықтардың, құбырлардың, тиек және реттеуші арматураның сыртқы бетінің ластану дәрежесін бағалау
4. Қорғаныс және көмекші құрылғылардың және олардың элементтерінің техникалық жай-күйін бағалау
5. Тауар өнімдерінің сыртқы белгілері бойынша ағып кетуін анықтау
6. Бекіту және реттеу арматурасының ұсақ ақауларын жою
7. Тығыздағыш тығыздағыштарды толтыру, Бұрандалы қосылыстарды көтеру
8. Технологиялық жабдықтың, резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын қол, механикаландырылған слесарлық аспапты, булауға, үрлеуге, жууға арналған құрылғы мен құралдарды қолдану
9. Құбырларда, резервуарларда, сыйымдылықтарда, цистерналарда тығындарды орнату (алу)
10. Пайдаланудан шығару және пайдалануға беру кезінде құбыр арматурасының көмегімен тауарлық өнімді қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын технологиялық жабдықты ажырату/қосу
11. Резервуарлардағы, сыйымдылықтардағы, цистерналардағы тыныс алу және сақтандыру арматурасының, деңгей өлшегіштердің, электр және бу жылытқыштардың жарамдылығын тексеру
12. Алау оқпанының созылуын бекітуді анықтау, алау жүйесіне газ беру
13. Дербес компьютермен және оның перифериялық құрылғыларымен, ұйымдастыру техникасымен жұмыс істей білу
14. Технологиялық жабдықтың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын қызмет көрсету жөніндегі құжаттаманы ресімдеу
15. Технологиялық жабдықтың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын бекітпелердің жай-күйін, тығыздағыштар мен қосылыстардың герметикалығын тексеру
16. Алауды жағу және сөндіру
17. Алау жүйесіне газ беру
18. Көмекші ыдыстарды уақтылы босату үшін оларды толтыру дәрежесін анықтау
19. Алау жүйесін басқару кезінде бақылау және автоматтандыру құралдарын қолдану
20. Алау оқпанының және өнеркәсіптік объектінің айналасындағы аумақты қоршаудың болуын тексеру

Білімдер:

3-ші, 4-ші, 5-ші разрядтар үшін (СБШ 3):

2-разрядты білуден басқа:

1. Тауарлық өнімді қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын технологиялық жабдықтың, резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың мақсаты, құрылымы, әрекет ету принциптері және пайдалану тәртібі
2. Технологиялық жабдықтың, резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын орналастыру схемалары
3. Технологиялық жабдықтың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын айналып өту маршруттары
4. Технологиялық жабдықтың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын ақаулықтардың түрлері
5. Резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың пайдалануға жарамдылығын бағалау критерийлері
6. Технологиялық жабдықтың, резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын тазалау, булау, үрлеу, жуу тәртібі
7. Технологиялық жабдықтың, резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын тазартуға, булауға, үрлеуге, жууға арналған ерітінділер мен құралдардың құрамы
8. Технологиялық жабдықтың, резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын қолмен, механикаландырылған құралды, тазалау, булау, үрлеу, жуу құрылғылары мен нұсқаулықтары
9. Алау жүйелерінің схемасы, құрылымы және жұмысының технологиялық регламенті
10. Алау жүйелерін пайдалану ережелері
11. Авариялар, инциденттер және өрттер кезінде пайдаланылатын жабдықтардың орналасу схемасы және оларды қолдану тәртібі
12. Авариялық жағдайлардың түрлері мен себептері, олардың алдын алу және жою тәсілдері
13. Өнеркәсіптік объектідегі авариялардың, инциденттердің және олардың зардаптарының алдын алу, оқшаулау және жою жоспарлары
14. Өнеркәсіптік объектінің бекітілген аумағын ұстауға қойылатын талаптар

6-разряд үшін (СБШ 3):

5-разрядты білуден басқа:

1. Цистерналарды, жартылай вагон-бункерлер мен мұнай кемелерін төгу-құю, вагондар мен мұнай кемелерін тиеу-түсіру мерзімдері мен тәртібіне арналған темір жол және пароходпен жарғылар мен шарттар
2. Мұнай өнімдерінің физика-химиялық қасиеттері және оларды қолдану салалары, майлардың қартаю белгілері
3. Оларды тұрақтандыру және араластыру тәсілдері, қабылданатын, жөнелтілетін және шығарылатын мұнай өнімдерінің сапасына стандарттар
4. Қашықтан басқару және телемеханика аппаратурасын орнату, оларды баптау және реттеу
5. Электрондық-текстуралы машиналардың құрылғысы

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

<p>Дағды 2: Құрылыстарды (стационарлық резервуарларды, сыйымдылықтарды, эстакадаларды, көтергіштерді, айлақтарды, құю пункттерін, магистральдық мұнай өнімдері құбырларын, ауыстырып тиеу мұнай базаларын, құбырларды) өнеркәсіптік объектілерде тауар өнімдерін қабылдауға, орналастыруға, сақтауға, айдауға және босатуға дайындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-ші және 4-ші, 5-ші разряд үшін (СБШ 3): 2-разряд дағдыларына қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құрылыстардың тауар өнімдерін қабылдауға, орналастыруға, сақтауға, айдауға және босатуға дайындығын айқындау 2. Тауарлық өнімді қабылдаудың/босатудың, айдаудың технологиялық схемасын құрастыруды жүзеге асыру 3. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды және технологиялық құбырларды ауыстыру бойынша жұмыс жүргізу 4. Резервуарларда, сыйымдылықтарда, цистерналарда Тауарлық өнім деңгейін өлшеуге арналған аспаптарды қолдану 5. Тауар өнімдерінің массасын (көлемін) есептеуді жүзеге асыру 6. Қорғаныс және көмекші құрылғылардың және олардың элементтерінің тауарлық өнімді қабылдауға, орналастыруға, сақтауға, айдауға және босатуға дайындығын тексеру 7. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды бөгде заттардың, шөгінділердің, мұздың немесе судың болуына тексеру жүргізу 8. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды Тауарлық өнім қалдығынан босату, дренаждау, үрлеу жөніндегі жұмыстарды жүргізу 9. Үйінділердің тұтастығын анықтау, қоршаулардың, сақтандыру құрылғыларының, бұғаттау және сигнал беру құрылғыларының, жеке және ұжымдық қорғау құралдарының болуы және жарамдылығы 10. Тауар өнімдерін қабылдауға, орналастыруға, сақтауға, айдауға және босатуға құрылыстарды дайындау бойынша құжаттаманы ресімдеу <p>Білімдер:</p> <p>3-ші және 4-ші, 5-ші разряд үшін (СБШ 3): 2-разрядты білуден басқа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологиялық жабдықтың, резервуарлардың, сыйымдылықтардың, цистерналардың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын орналастыру схемалары 2. Тауарлық өнімді қабылдау/босату, айдаудың технологиялық схемалары 3. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды және технологиялық құбырларды ауыстыру тәртібі 4. Өлшеуіштердің мақсаты, қолдану тәртібі, олардың толық сыйымдылығы және шкалары бөлу бағасы 5. Өлшеу, өлшеу аспаптары мен құрылғыларының құрылысы, сипаттамалары мен жіктелуі, пайдалану ережесі 6. Газ теңестіру және газ тарату жүйелерінің құрылысы 7. Авариялық жағдайлардың түрлері мен себептері, олардың алдын алу және жою тәсілдері 8. Өнеркәсіптік объектідегі авариялардың, инциденттердің және олардың зардаптарының алдын алу, оқшаулау және жою жоспарлары 9. Тауар өнімдерін қабылдауға, орналастыруға, сақтауға, айдауға және босатуға құрылыстарды дайындау бойынша белгіленген құжаттаманың түрлері, мақсаты, жүргізу тәртібі
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>

<p>Дағды 3: Шағын (3-разряд), орта (4-разряд) және үлкен (5-разряд) тауар өнімін жеткізу (өткізу) көлемі бар өнеркәсіптік объектілерде тауар өнімдерін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-ші және 4-ші, 5-ші разрядтар үшін (СБШ 3): 2-разряд дағдыларына қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды калибрлеу/градуирлеу кестелері бойынша қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау, босату үшін тауарлық өнімдердің санын есептеуді жүргізу 2. Резервуарларда, цистерналарда, сыйымдылықтарда Тауарлық өнім деңгейін өлшеуге арналған аспаптарды қолдану 3. Тауарлық өнімнің параметрлерін анықтау (тығыздық, температура, қысым, масса, көлем) 4. Резервуарлардағы, сыйымдылықтардағы, цистерналардағы тауарлық өнімдердің үлес көлемін анықтау 5. Тауарлық өнімдерде механикалық қоспалар мен судың болуын анықтау 6. Химиялық талдаулар жүргізу үшін тауарлық өнімнің сынамаларын іріктеуді жүргізу 7. Көлік құралдарын төгу құю құрылғыларына орналастыру 8. Тауарлық өнімді қабылдау/босату, айдау кезінде қолданылатын технологиялық жабдықты резервуарларға, сыйымдылықтарға, цистерналарға қосу және ажырату 9. Тауарлық өнімді қабылдау/босату, айдау кезінде технологиялық жабдықтың жарамдылығын анықтау 10. Сорғы жабдығын іске қосу және тоқтату 11. Сорғы жабдығының жарамдылығын және тауарлық өнімдерді жылыту параметрлерін анықтау 12. Тауар өнімдерін қабылдау/босату, айдау кезінде резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды толтыру дәрежесін бағалау 13. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды тауарлық өнімнің қалдығынан тазарту (босату) 14. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды герметикалық жабу жұмыстарын жүргізу. 15. Тауар өнімдеріне түгендеу жүргізу 16. Тауарлық өнімді тасымалдауға арналған сыйымдылықтармен және жұмыс аймағының Газдану деңгейін өлшеуге арналған тасымалданатын аспаптармен жабдықталған көлік құралдарын өлшеуге арналған жабдықты қолдану 17. Қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату кезінде тауарлық өнім санының есебін жүргізу 18. Тауарлық өнім мен реагенттердің ысырабын азайту жөнінде шаралар қабылдау 19. Жұмыс аймағының Газдану деңгейін өлшеуге арналған тасымалды аспаптарды қолдану 20. Жеке және ұжымдық қорғау құралдарын, алғашқы өрт сөндіру құралдарын пайдалану 21. Дербес компьютермен және оның перифериялық құрылғыларымен, ұйымдастыру техникасымен жұмыстарды жүзеге асыру 22. Тауар өнімдерін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату жөніндегі құжаттаманы ресімдеу <p>4 және 5-разряд үшін (СБШ 3): 3-разряд дағдыларына қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Есепке алу тораптары арқылы айдалатын тауар өнімінің көлемін анықтау 2. Тауарлық өнімді тасымалдауға арналған сыйымдылықтармен жабдықталған көлік құралдарының толған күйде, оның ішінде темір жолдарда және порттарда тоқтап қалуын азайту
--	--

	<p>Білімдер:</p> <p>3-ші және 4-ші, 5-ші разрядтар үшін (СБШ 3): 2-разрядты білуден басқа:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сорғы жабдығының құрылысы, жұмыс принципі, жұмыстың техникалық сипаттамалары, іске қосу және тоқтату тәртібі 2. Зиянды заттарға жататын тауарлық өнімдердің жіктелуі 3. Тауар өнімдерінің жоғалу және бүліну себептері, олардың алдын алу әдістері 4. Тауар өнімдерінің табиғи шығындарының нормалары 5. Технологиялық жабдықтың тауарлық өнімін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату үшін қолданылатын ақаулықтардың түрлері 6. Жергілікті нормативтік актілердің және тауарлық өнімді қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату жөніндегі өкімдік құжаттардың талаптары 7. Тауар өнімдерін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау, босатудың технологиялық процестері 8. Теміржол цистерналарын, мұнай құю кемелерін темір жол және пароходпен жасалған шарттар бойынша құю/құю қағидалары мен белгіленген мерзімдері 9. Ыстық, Тұтқыр және парафинді тауар өнімдерін айдау ережелері 10. Тауар өнімдерінің массасын (көлемін) есептеу тәртібі 11. Калибрлеу / градуирлеу кестелерімен жұмыс істеу тәртібі 12. Тауарлық өнімнің сынамаларын іріктеу қағидалары мен тәртібі 13. Өлшеуіштердің мақсаты, қолдану тәртібі, олардың толық сыйымдылығы және шкаланы бөлу бағасы 14. Өлшеу, өлшеу аспаптары мен құрылғыларының құрылысы, сипаттамалары мен жіктелуі, пайдалану ережесі 15. Резервуарларды, сыйымдылықтарды, цистерналарды, автоцистерналарды, бекіту және реттеуші арматураны пломбалау тәсілдері 16. Тауарлық өнімдерді жылыту тәсілдері мен ережелері 17. Тауар өнімдеріне түгендеу жүргізу тәртібі 18. Авариялық жағдайлардың түрлері мен себептері, олардың алдын алу және жою тәсілдері 19. Өнеркәсіптік объектідегі авариялардың, инциденттердің және олардың зардаптарының алдын алу, оқшаулау және жою жоспарлары
Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

<p>Дағды 4: Мұнай ұстағыштарға қызмет көрсету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-разряд үшін (СБШ 3):</p> <p>2-разряд дағдыларына қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай ұстағыштардың техникалық жағдайын тексеру 2. Суағарлардағы су қабатының биіктігін өлшеуге арналған аспаптар мен құралдарды қолдану 3. Мұнайды, оны қайта өңдеу өнімдерін мұнай жинау құрылғыларына айдау 4. Мұнайды, оны қайта өңдеу өнімдерін өлшеуіштерге жинау 5. Қол, механикаландырылған аспапты, секцияларды, мұнай ұстағыштардың құбырларын тазалауға арналған құрылғылар мен құралдарды қолдану 6. Мұнай тұзақтарына түсетін ағынды судың сынамасын алу 7. Мұнай ұстағыштарға дейін және одан кейін іріктелген сарқынды су сынамаларында мұнай құрамын, оны қайта өңдеу өнімдерін айқындау нәтижелері бойынша мұнай ұстағыштар жұмысының тиімділігін тексеру 8. Мұнай тұзақтарындағы су астындағы жауын-шашынды жою 9. Жұмыста бекіту және сақтандыру жабдықтарын қолдану 10. Мұнай ұстағыштардың жабдық бөлшектерін майлауды жүзеге асыру 11. Мұнай ұстағыштарды пайдалану жөніндегі құжаттаманы ресімдеу 12. Жабдыққа қызмет көрсету биологиялық және механикалық тазарту құрылыстары 13. Технологиялық регламентке сәйкес сарқынды суларды тазартуды қамтамасыз ету 14. Берілген режимнен ауытқулардың алдын алу және жою 15. Аэратенка аэраторлары мен ағынды сулар арқылы құрылымдар арасында ауаның біркелкі таралуы 16. Апаттық қораларға айдау оларды кейіннен қайта өңдеумен сарқынды сулар олардың нормативтен тыс мөлшері келіп түскен кезде 17. Суперфосфат ерітінділерін дайындау және оны белгіленген нормаларға сәйкес мөлшерде және концентрацияда сарқынды суға беру 18. Белсенді тұнбаның тіршілік әрекеті үшін қажетті концентрациядағы құрылыстардағы биологиялық тазарту фосфоры мен оттегінің құрамын қамтамасыз ету 19. Құрылыстардан артық және өлі белсенді тұнбаны уақтылы алып тастау және флотаторлардың бетінен пайда болған көбікті жинау 20. Айналымды сумен жабдықтау блогын оның қалыпты жұмыс істеуі үшін қажетті мөлшерде тазартылған сумен қамтамасыз ету 21. Дренаж жүйесінен жер асты суларының сорылуын қамтамасыз ету 22. Ауаның ерімеген көлемін флотаторларға өтуіне жол бермей, оның максималды көлемін ерітуге қол жеткізе отырып, флотаторларға ауа беруді реттеу 23. Ағынды сулардың нормативтен тыс ластану немесе нормативтен тыс көлемде ағызу көздерін анықтау 24. Реагенттерді дайындау мен дозалауды қамтамасыз ету және оны белгіленген нормаларға сәйкес сарқынды суға беру 25. Өндірістік журналдарда жазба жүргізу және ауысым ішінде режимдік парақтарды уақтылы толтыру 26. Құрылыстардың бетін шөптен, қоқыстан тазарту, су ағындарын тазарту
---	--

Білімдер:

3-разряд үшін (СБШ 3):

2-разрядты білуден басқа:

1. Мұнай ұстағыштардың құрылымы, жұмыс принципі және пайдалану ережелері
2. Мұнай ұстағыштардың жабдықтарына қызмет көрсету және жөндеу технологиялары мен кезеңділігі
3. Мұнай ұстағыш жабдықтарының ақауларының түрлері
4. Өлшеуіштердің мақсаты, қолдану тәртібі, олардың толық сыйымдылығы және шкаланы бөлу бағасы
5. Мұнай ұстағыштардың секцияларын, құбырларын тазалау тәсілдері
6. Құралдарды, құрылғыларды пайдалану жөніндегі ережелер, нұсқаулықтар
7. Ағынды су сынамаларын алу тәртібі
8. Сарқынды сулардың сынамаларында мұнайдың, оны қайта өңдеу өнімдерінің құрамын айқындау әдістері
9. Авариялық жағдайлардың түрлері мен себептері, олардың алдын алу және жою тәсілдері
10. Өнеркәсіптік объектідегі авариялардың, инциденттердің және олардың зардаптарының алдын алу, оқшаулау және жою жоспарлары
11. Мұнай ұстағыштарды пайдалану жөніндегі белгіленген құжаттаманың түрлері, мақсаты, жүргізу тәртібі
12. Цехтың технологиялық схемасы және ағынды суларды механикалық, физика-химиялық және биологиялық тазартудың технологиялық процесін жүргізу
13. Учаскенің құрылысы, жұмыс принципі, жабдықтары мен құрылыстарын пайдалану ережесі
14. Технологиялық жабдықтардың, бақылау-өлшеу аспаптарының, құбырлардың, арматураның құрылысы
15. Технологиялық процестің барысына және өнімнің сапасына әсер ететін факторлар
16. Шикізаттың, реагенттердің және өндірілетін өнімнің физикалық-химиялық қасиеттері
17. Қолданылатын заттар мен материалдардың қауіптілігі мен зияндылығы
18. Мұнай өңдеу зауыттарында қолданылатын Ағынды суларды тазарту әдістері

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

<p>Дағды 5: Шағын (3-разряд), орта (4-разряд) және үлкен (5-разряд) тауар өнімін жеткізу (өткізу) көлемі бар өнеркәсіптік объектілерде тауар өнімдерін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату кезінде қосалқы технологиялық процестерді жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>3-ші және 4-ші разряд үшін (СБШ 3): 2-разряд дағдыларына қосымша: 1. Тауарлық өнімдерді сілтілендіруді жүргізу үшін қажетті компоненттер санын есептеуді жүргізу 2. Резервуарлардан, ыдыстардан, цистерналардан сілтіні, қышқылды, реагенттерді ағызу 3. Катализаторларды ұсақтау, сұрыптау және жабу 4. Ағызу-қюу жабдығына қосу көмірсутек буын қалпына келтіру қондырғысына ағызу газдарын бұруға арналған құбыр 5. Көмірсутек буын қалпына келтіру қондырғысының жұмыс параметрлерін бекіту 6. Катализаторларды ұсақтау, сұрыптау және жабу 7. Тауарлық өнімді сілтілендіруді жүргізуге арналған технологиялық схемаларды және газ конденсатын тазартуға арналған технологиялық схемаларды құрастыру 4 және 5-разряд үшін (СБШ 3): 3-разряд дағдыларына қосымша: 1. Өнімдерді араластыру үшін компоненттерді (қоспаларды) беру режимін анықтау 2. Өнімдерді араластыруға арналған технологиялық схемаларды құрастыру 3. Сілтілік және қышқыл ерітінділерінің концентрациясын анықтау 4. Өнімдер мен компоненттер ағындарын ауыстыру 5. Құрастыру, одоризация, сілтілеу, бейтараптандыру кезінде компоненттерді (қоспаларды) араластырудың толықтығын тексеру 6. Анықтау қосымша қызмет көрсету үшін компоненттер (қоспалар) саны 7. Химиялық талдаулар жүргізу үшін ағынды сулардың сынамаларын алу 8. Ағынды суларды тазарту 9. Тазартуға дейін және одан кейін іріктелген сарқынды су сынамаларындағы мұнайдың, оны қайта өңдеу өнімдерінің құрамын айқындау 10. Жобалық шамамен салыстырғанда Ағынды суларды тазарту дәрежесін бағалау 11. Ұсталған мұнай өнімін бөлу 12. Сіңіргіш (адсорбциялаушы) элементтің өнім буымен қанығу дәрежесін анықтау</p>
--	--

Білімдер:

3-разряд үшін (СБШ 3):

2-разрядты білуден басқа:

1. Тауарлық өнімді сілтілеудің технологиялық схемасы
2. Газ конденсатын тазартудың технологиялық схемасы
3. Сіңіргіш (адсорбциялаушы) элементтің өнім буымен қанығуының шекті деңгейлері
4. Авариялық жағдайлардың түрлері мен себептері, олардың алдын алу және жою тәсілдері
5. Өнеркәсіптік объектідегі авариялардың, инциденттердің және олардың зардаптарының алдын алу, оқшаулау және жою жоспарлары
6. Пайдаланушының көлемінде Дербес компьютерде жұмыс істеу қағидалары, қызмет бағыты бойынша пайдаланылатын бағдарламалық қамтамасыз ету
7. Тауар өнімдерін қабылдау, орналастыру, сақтау, айдау және босату кезінде қосалқы жұмыстарды жүргізу бойынша белгіленген құжаттаманың түрлері, мақсаты, жүргізу тәртібі

4-разряд үшін (СБШ 3):

3-разрядты білуден басқа:

1. Өнімдерді араластыруды жүргізуге арналған рецептураға сәйкес компоненттердің (қоспалардың) санын (көлемін) есептеу және өнімдерді араластыруды жүргізуге арналған компоненттерді (қоспаларды) беру режимін есептеу тәртібі
2. Ағынды суларды бұру процесі, Ағынды суларды тазарту тәртібі
3. Ағынды сулардың сынамаларын алу ережелері мен тәртібі
4. Ағынды суларды тазарту сапасына қойылатын талаптар

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Еңбек функциясы 3:
Компаундтау жолымен тауарлық өнімді дайындау бойынша жұмыстарды орындау

Дағды 1:
Компаундтау арқылы
тауарлық өнімді дайындау
процесін жүзеге асыру

Машықтар:

4-5 разряд үшін (СБШ 3):
3-разряд дағдыларына қосымша:

1. Бензин компоненттерін технологиялық қондырғылардан парк резервуарларына қабылдау жөніндегі технологиялық схеманы құрастыру
2. Араластыру станциясының ішінде бензинді айдау схемасын, парктен технологиялық қондырғыларға қайтару схемасын, тауар-шикізат парктерінде тауар өнімдерін дайындау схемасын, эстакадаларда құю схемасын құрастыру
3. Изомеризат пен НАФТА сплиттерін бензинді араластыру станциясының резервуарларына қабылдау схемасын құрастыру
4. Технологиялық қондырғылардан бензиннің түсуін, құюды, БӨАЖА аспаптары бойынша температураны бақылауды жүзеге асыру
5. Схемаға сәйкес бензиндердің жүрісін ауыстырып қосуды жүргізу
6. КИПиА және деректерді өңдеудің ақпараттық жүйесінің көрсеткіштері бойынша технологиялық режим нормаларын сақтау
7. Толтырылған резервуарларды паспорттауға немесе Талдау үшін сынама алуға дайындауды жүргізу
8. Регламентке сәйкес Тауарлық Судан, механикалық қоспалардан дренажды жүргізу
9. Зертханалық бақылау кестесіне сәйкес сынамаларды іріктеуді жүргізу
10. Талдау нәтижелері бойынша немесе автоматты анализатордың деректері бойынша шикізат пен тауар өнімінің сапасын тексеру
11. Коллекторлардағы бензин қысымын бақылауды жүзеге асыру, резервуарлық парктерге артық қысымды ағызуды жүргізу
12. Рулеткаға арналған резервуарлардағы мұнай өнімдерінің деңгейін өлшеу
13. Автоматты бензин араластыру станциясының схемаларын қолдану
14. Автоматты араластыру станциясында жұмыс істеу кезінде парктердің бос көлемін және зертханалық талдау деректерін негізге ала отырып, тауарлық бензиндердің аралас компоненттерінің массасын есептеу
15. Жоғары октанды бензиндерді дайындау кезінде коллекторларды, желілерді айдауды жүргізу
16. Октанды арттыратын қоспаны қабылдау
17. Өндірістік нұсқаулыққа сәйкес ауысымды қабылдау-тапсыру
18. Технологиялық жабдықтардың, құбырлардың жай-күйіндегі ауытқуларды анықтау мақсатында белгіленген регламентке сәйкес учаскенің жабдықтарын айналып өтуді жүзеге асыру
19. Сақтандырғыш, бұғаттаушы, сигнал беретін аспаптардың, өрт сөндіру құралдарының, электр құрылғылары мен желілерінің, арматураның, коммуникациялар мен қоршаулардың жарамдылығына бақылауды жүзеге асыру

Жабдықты жөндеуге дайындау бойынша жұмыстарды орындау, жөндеуге шығарылатын жабдықты мұнай өнімінен толық босатуды қамтамасыз етеді

		Білімдер:	
		4-5 разряд үшін (СБШ 3): 3-разрядты білуден басқа: 1. Мұнай өнімдерінің физика-химиялық қасиеттері 2. Учаскенің технологиялық схемалары, сумен жабдықтау, кәріз, желдету және электрмен жабдықтау схемалары 3. Учаске жабдықтарының орналасу жоспары 4. Резервуарлардың құрылғылары, мақсаттары 5. Жабдықтың, арматураның, учаскенің коммуникацияларының құрылысы, жұмыс принципі және пайдалану ережесі 6. Бақылау-өлшеу аспаптары мен автоматиканың мақсаты 7. Аварияларды жою жоспары (АЖЖ) 8. Техникалық құжаттаманы және жедел журналды жүргізу қағидалары	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Орындаушылық Стреске төзімділік Тәуелсіздік Зейін Жауапкершілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	6	Резервуар инженері	
15. Кәсіптің карточкасы «Технологиялық сорғылар машинисі»:			
Топтың коды:	8185-3		
Қызмет атауының коды:	8185-3-006		
Кәсіптің атауы:	Технологиялық сорғылар машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (34-шығарылым) - 8 Технологиялық сорғылардың машинисі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнайды, ілеспе, табиғи газды, газ конденсатын, тақтатастарды қайта өңдеу, автоматтандыру құралдары мен бақылау-өлшеу аспаптарын пайдалану, технологиялық қондырғыларды жөндеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Переработка нефти, попутного, природного газа, газового конденсата, сланца, эксплуатация средств автоматизации и контрольно-измерительных приборов, ремонт технологических установок 2. Мұнайды айдау және дайындау бойынша технологиялық сорғылардың, сорғы станциялары мен қондырғылардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		

<p>Еңбек функциясы 1: Переработка нефти, попутного, природного газа, газового конденсата, сланца, эксплуатация средств автоматизации и контрольно-измерительных приборов, ремонт технологических установок</p>	<p>Дағды 1: Мұнай, мұнай өнімдерін өңдеу станцияларында технологиялық сорғылардың сапалы үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2-разряд үшін (СБШ 2):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық құбыржолдарда, тиеп-тиеу мұнай базасында және мұнай өңдеу кәсіпорындарында мұнайды, мұнай өнімдерін және басқа да тұтқыр сұйықтықтарды айдау және дайындау жөніндегі сорғы станциялары мен қондырғыларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 2. Тығыздағыштарды толтыру және тығыздағыштарды ауыстыру 3. Сорғыларды іске қосуды, тоқтатуды және сүртуді жүргізу 4. Ысырмаларды ашу мен жабуды жүзеге асыру 5. Сынама алуды жүргізу <p>3-разряд үшін (СБШ 3):</p> <p>2-разряд дағдыларына қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сорғылардың жалпы өнімділігі 500 м³/сағ дейін Магистральдық құбырларда немесе ауыстырып тиеу мұнай базаларында мұнайды, мұнай өнімдерін және басқа да тұтқыр сұйықтықтарды айдау және дайындау бойынша сорғы станцияларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 2. Жалпы өнімділігі 1000 м³/сағ дейін мұнай және газ өңдеу кәсіпорындарының сорғы технологиялық қондырғыларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 3. Магистральдық құбырлардың сорғы станциялары мен технологиялық қондырғыларында, тиеу мұнай базаларында және мұнай өңдеу кәсіпорындарында жалпы қуаты 500 киловаттқа (бұдан әрі-кВт) дейінгі электр қозғалтқыштарымен бірлесіп сорғыларға қызмет көрсетуді жүзеге асыру 4. Бақылау-өлшеу аспаптары бойынша электр қозғалтқыштарының жүктемесін, сорғылар мен құбырлардағы жұмыс қысымын, автоматика аспаптарының жұмысын, майлау, салқындату және желдету жүйелерін, тарату құрылғыларын, бекіту арматурасын бақылауды жүзеге асыру 5. Электр қозғалтқыштарын іске қосу және тоқтату 6. Мойынтіректердегі майлаудың болуын тексеру 7. Мойынтіректерді бөлшектеу, жуу, сүрту 8. Сақтандырғыштарды ауыстыру, айдалатын өнімдердің ағып кетуін жою, электр жабдықтарын жөндеу бойынша слесарлық жұмыстарды орындау 9. Жабдықтың жұмыс режимін қадағалау <p>4-разряд үшін (СБШ 3):</p> <p>3-разряд дағдыларына қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық құбырларда немесе ауыстырып тиеу мұнай базаларында мұнайды, мұнай өнімдерін және басқа да тұтқыр сұйықтықтарды айдау және дайындау бойынша сорғы станцияларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру, сорғылардың жалпы өнімділігі 500-ден 1000 м³/сағ дейін 2. Мұнай және газ өңдеу кәсіпорындарында сорғылардың жиынтық өнімділігі 1000 - нан 3000 м³/сағ-қа дейін сорғылардың технологиялық қондырғыларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 3. Магистральдық құбырлардың сорғы станциялары мен технологиялық қондырғыларында, тиеу мұнай базаларында және мұнай өңдеу кәсіпорындарында жалпы қуаты 500-ден 3000 кВт-қа дейінгі электр қозғалтқыштарымен бірлесіп сорғыларға қызмет көрсетуді жүзеге асыру 4. Алкилдеу қондырғыларының, ауамен салқындату аппараттарының контактор жетектеріне қызмет көрсетуді жүзеге асыру 5. Сорғылардың шығуында берілген қысымды бақылауды жүргізу 6. Біліктілігі анағұрлым жоғары машинистің
--	--	--

басшылығымен трансформаторлық қосалқы станцияларға қызмет көрсетуді жүзеге асыру

7. Журнал жазбаларын жүргізу
Білімдер:

2-разряд үшін (СБШ 2):

1. Қызмет көрсетілетін сорғы станциясының схемалары
2. Сорғылардың жұмыс принципі
3. Сорғылар мен оларға сымдардың сипаттамасы
4. Техникалық пайдалану ережелері
5. Механизмдерді майлау ережелері
6. Айдалатын сұйықтықтардың қасиеттері, бекіту арматурасы мен сақтандыру құрылғыларының орналасуы

3-разряд үшін (СБШ 3):

2-разрядты білімге қосымша:

1. Қызмет көрсетілетін сорғы станциясының, технологиялық қондырғының, тауар паркінің, тұзақ шаруашылығының технологиялық процесі мен схемасы
2. Бақылау-өлшеу аспаптарының, реттегіштердің және механикаландыру құралдарының мақсаты мен қолданылуы
3. Электротехника негіздері, Гидравлика және механика бойынша қарапайым мәліметтер
4. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою және аварияларды жою тәсілдері
5. Шартты дабыл жүйесі, электр жабдықтарын техникалық пайдалану қағидалары және Ток қабылдағыштар мен желілерге қызмет көрсету кезіндегі қауіпсіздік қағидалары
6. Электроматериалдардың түрлері, олардың қасиеттері мен қолданылуы, Электр қондырғыларын жерге қосу жүйесі, Электрмен жабдықтау схемасы
7. Іске қосу құрылғылары және тарату қалқандары
8. Трансформаторлық майлардың мақсаты мен қасиеттері

9. Электр қозғалтқыштары мен электр аспаптарының рұқсат етілген қыздыру температурасы мен жүктемесі, Слесарлық іс

4-разряд үшін (СБШ 3):

3-разрядты білімге қосымша:

1. Өртүрлі жүйелер мен қысымдағы орталықтан тепкіш, поршенді сорғылар мен Турбо сорғылардың құрылысы мен пайдалану ережесі
2. Бекіту арматурасы бар құбырлардың, құдықтардың және бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы мен орналасуы
3. Сорғы станциясының барлық жабдықтарын іске қосу және тоқтату ережесі
4. Апатты жою тәртібі мен қағидалары, сорғы станциясының жұмысын есепке алуды жүргізу
5. Слесарь дело

Дағдыны тану мүмкіндігі:

-

Еңбек функциясы 2:
Мұнайды айдау және дайындау бойынша технологиялық сорғылардың, сорғы станциялары мен қондырғылардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету

	Дағды 1: Мұнай, мұнай өнімдерін өңдеу станцияларында технологиялық сорғыларды жұмыс күйінде ұстау	Машықтар: 5-разряд үшін (СБШ 3): 4-разряд дағдыларына қосымша: 1. Сорғылардың жалпы өнімділігі 1000-нан 3000 м3/сағ дейінгі магистральдық құбырларда және ауыстырып тиеу мұнай базаларында мұнайды, мұнай өнімдерін және басқа да тұтқыр сұйықтықтарды айдау және дайындау жөніндегі сорғы станцияларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 2. Сорғылардың жиынтық өнімділігі 3000 м3/сағ Жоғары Мұнай және газ өңдеу кәсіпорындарында сорғы технологиялық қондырғыларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 3. Магистральдық құбырлардың сорғы станциялары мен технологиялық қондырғыларында, тиеу мұнай базаларында және мұнай өңдеу кәсіпорындарында жалпы қуаты 3000 кВт жоғары электр қозғалтқыштарымен бірлесіп сорғыларға қызмет көрсетуді жүзеге асыру, басқару қалқанына қызмет көрсету 4. Тарату құрылғыларының трансформаторлық қосалқы станцияларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру
		Білімдер: 5-разряд үшін (СБШ 3): 4-разрядты білуден басқа: 1. Әртүрлі жүйелердің қозғалтқыштарымен және сорғыларымен жабдықталған жоғары қуатты сорғы станциялары мен технологиялық қондырғылардың жабдықтарын пайдалану ережесі мен құрылымы 2. Гидравлика, механика, автоматика, телемеханика негіздері 3. Сорғы станцияларының жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері мен тәсілдері 4. Сорғы станцияларының жұмысын есепке алуды жүргізу қағидалары мен нысандары 5. Слесарь дело 6-разряд үшін (СБШ 3): 5-разрядты білуден басқа: 1. Дизайн схемалары 2. Жоғары қуатты сорғылар мен электр қозғалтқыштарын және станцияның қосалқы жабдықтарын пайдалану ережелері 3. Жоспарлы-алдын ала жөндеу мерзімдері мен тәртібі, Жабдықты жөндеуге ақаулы ведомостар жасау 4. Сорғыларды, қозғалтқыштарды, бақылау-өлшеу аспаптарын және қызмет көрсетілетін сорғы станциясының басқа да тетіктерін тексеру
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Орындаушылық Стресске төзімділік Тәуелсіздік Зейін Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	4	Техник-технолог
	4	Мұнайды тазарту жөніндегі Техник
	4	Өндіріс технологиясы бойынша Техник
	3	6 разрядты технологиялық сорғылардың машинисі
3	5 разрядты технологиялық сорғылардың машинисі	

	3	4 разрядты технологиялық сорғылардың машинисі	
	3	3 разрядты технологиялық сорғылардың машинисі	
16. Кәсіптің карточкасы «Технологиялық сорғылардың машинисі»:			
Топтың коды:	8185-3		
Қызмет атауының коды:	8185-3-006		
Кәсіптің атауы:	Технологиялық сорғылардың машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы (34-шығарылым) - 8 Технологиялық сорғылардың машинисі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнайды, ілеспе, табиғи газды, газ конденсатын, тақтатастарды қайта өңдеу, автоматтандыру құралдары мен бақылау-өлшеу аспаптарын пайдалану, технологиялық қондырғыларды жөндеу		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мұнайды айдау және дайындау бойынша технологиялық сорғыларға, сорғы станцияларына және қондырғыларға қызмет көрсету 2. Мұнайды айдау және дайындау бойынша технологиялық сорғылардың, сорғы станциялары мен қондырғылардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мұнайды айдау және дайындау бойынша технологиялық сорғыларға, сорғы станцияларына және қондырғыларға қызмет көрсету	Дағды 1: Обеспечение качественной бесперебойной работы Мұнай, мұнай өнімдерін өңдеу станцияларында технологиялық сорғылардың сапалы үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету технологиях по переработке нефти, нефтепродуктов	Машықтар:	
		2-разряд үшін (СБШ 2): 1. Магистральдық құбырларда, тиеп-тиеу мұнай базасында және мұнай өңдеу кәсіпорындарында мұнайды, мұнай өнімдерін және басқа да тұтқыр сұйықтықтарды айдау және дайындау жөніндегі сорғы станциялары мен қондырғыларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 2. Тығыздағыштарды толтыру және тығыздағыштарды ауыстыру 3. Сорғыларды іске қосуды, тоқтатуды және сүртуді жүргізу 4. Ысырмаларды ашу мен жабуды жүзеге асыру 5. Сынама алуды жүргізу 3-разряд үшін (СБШ 3): 2-разряд дағдыларына қосымша: 1. Сорғылардың жалпы өнімділігі 500 м3/сағ дейін Магистральдық құбырларда немесе ауыстырып тиеу мұнай базаларында мұнайды, мұнай өнімдерін және басқа да тұтқыр сұйықтықтарды айдау және дайындау бойынша сорғы станцияларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 2. Жалпы өнімділігі 1000 м3/сағ дейін мұнай және газ өңдеу кәсіпорындарының сорғы технологиялық қондырғыларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 3. Магистральдық құбырлардың сорғы станциялары мен технологиялық қондырғыларында, тиеу мұнай базаларында және мұнай өңдеу кәсіпорындарында жалпы қуаты 500 киловаттқа (бұдан әрі-кВт) дейінгі	

электр қозғалтқыштарымен бірлесіп сорғыларға қызмет көрсетуді жүзеге асыру

4. Бақылау-өлшеу аспаптары бойынша электр қозғалтқыштарының жүктемесін, сорғылар мен құбырлардағы жұмыс қысымын, автоматика аспаптарының жұмысын, майлау, салқындату және желдету жүйелерін, тарату құрылғыларын, бекіту арматурасын бақылауды жүзеге асыру

5. Электр қозғалтқыштарын іске қосу және тоқтату

6. Мойынтіректердегі майлаудың болуын тексеру

7. Мойынтіректерді бөлшектеу, жуу, сұрту

8. Сақтандырғыштарды ауыстыру, айдалатын өнімдердің ағып кетуін жою, электр жабдықтарын жөндеу бойынша слесарлық жұмыстарды орындау

9. Жабдықтың жұмыс режимін қадағалау

4-разряд үшін (СБШ 3):

3-разряд дағдыларына қосымша:

1. Магистральдық құбырларда немесе ауыстырып тиеу мұнай базаларында мұнайды, мұнай өнімдерін және басқа да тұтқыр сұйықтықтарды айдау және дайындау бойынша сорғы станцияларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру, сорғылардың жалпы өнімділігі 500-ден 1000 м³/сағ дейін

2. Мұнай және газ өңдеу кәсіпорындарында сорғылардың жиынтық өнімділігі 1000 - нан 3000 м³/сағ-қа дейін сорғылардың технологиялық қондырғыларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру

3. Магистральдық құбырлардың сорғы станциялары мен технологиялық қондырғыларында, тиеу мұнай базаларында және мұнай өңдеу кәсіпорындарында жалпы қуаты 500-ден 3000 кВт-қа дейінгі электр қозғалтқыштарымен бірлесіп сорғыларға қызмет көрсетуді жүзеге асыру

4. Алкилдеу қондырғыларының, ауамен салқындату аппараттарының контактор жетектеріне қызмет көрсетуді жүзеге асыру

5. Сорғылардың шығуында берілген қысымды бақылауды жүргізу

6. Біліктілігі анағұрлым жоғары машинисттің басшылығымен трансформаторлық қосалқы станцияларға қызмет көрсетуді жүзеге асыру

7. Журнал жазбаларын жүргізу

Білімдер:
<p>2-разряд үшін (СБШ 2):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет көрсетілетін сорғы станциясының схемалары 2. Сорғылардың жұмыс принципі 3. Сорғылар мен оларға сымдардың сипаттамасы 4. Техникалық пайдалану ережелері 5. Механизмдерді майлау ережелері 6. Айдалатын сұйықтықтардың қасиеттері, бекіту арматурасы мен сақтандыру құрылғыларының орналасуы <p>3-разряд үшін (СБШ 3):</p> <p>2-разрядты білімге қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қызмет көрсетілетін сорғы станциясының, технологиялық қондырғының, тауар паркінің, тұзақ шаруашылығының технологиялық процесі мен схемасы 2. Бақылау-өлшеу аспаптарының, реттегіштердің және механикаландыру құралдарының мақсаты мен қолданылуы 3. Электротехника негіздері, Гидравлика және механика бойынша қарапайым мәліметтер 4. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды жою және аварияларды жою тәсілдері 5. Шартты дабыл жүйесі, электр жабдықтарын техникалық пайдалану қағидалары және Ток қабылдағыштар мен желілерге қызмет көрсету кезіндегі қауіпсіздік қағидалары 6. Электроматериалдардың түрлері, олардың қасиеттері мен қолданылуы, Электр қондырғыларын жерге қосу жүйесі, Электрмен жабдықтау схемасы 7. Іске қосу құрылғылары және тарату қалқандары 8. Трансформаторлық майлардың мақсаты мен қасиеттері 9. Электр қозғалтқыштары мен электр аспаптарының рұқсат етілген қыздыру температурасы мен жүктемесі, Слесарлық іс <p>4-разряд үшін (СБШ 3):</p> <p>3-разрядты білімге қосымша:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Өртүрлі жүйелер мен қысымдағы орталықтан тепкіш, поршенді сорғылар мен Турбо сорғылардың құрылысы мен пайдалану ережесі 2. Бекіту арматурасы бар құбырлардың, құдықтардың және бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы мен орналасуы 3. Сорғы станциясының барлық жабдықтарын іске қосу және тоқтату ережесі 4. Апатты жою тәртібі мен қағидалары, сорғы станциясының жұмысын есепке алуды жүргізу 5. Слесарь дело
Дағдыны тану мүмкіндігі: -

Еңбек функциясы 2:
Мұнайды айдау және дайындау бойынша технологиялық сорғылардың, сорғы станциялары мен қондырғылардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету

	Дағды 1: Мұнай, мұнай өнімдерін өңдеу станцияларында технологиялық сорғыларды жұмыс күйінде ұстау	Машықтар:	
		5-разряд үшін (СБШ 3): 4-разряд дағдыларына қосымша: 1. Сорғылардың жалпы өнімділігі 1000-нан 3000 м3/сағ дейінгі магистральдық құбырларда және ауыстырып тиеу мұнай базаларында мұнайды, мұнай өнімдерін және басқа да тұтқыр сұйықтықтарды айдау және дайындау жөніндегі сорғы станцияларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 2. Сорғылардың жиынтық өнімділігі 3000 м3/сағ Жоғары Мұнай және газ өңдеу кәсіпорындарында сорғы технологиялық қондырғыларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру 3. Магистральдық құбырлардың сорғы станциялары мен технологиялық қондырғыларында, тиеу мұнай базаларында және мұнай өңдеу кәсіпорындарында жалпы қуаты 3000 кВт жоғары электр қозғалтқыштарымен бірлесіп сорғыларға қызмет көрсетуді жүзеге асыру, басқару қалқанына қызмет көрсету 4. Тарату құрылғыларының трансформаторлық қосалқы станцияларына қызмет көрсетуді жүзеге асыру	
		Білімдер:	
		5-разряд үшін (СБШ 3): 4-разрядты білуден басқа: 1. Әртүрлі жүйелердің қозғалтқыштарымен және сорғыларымен жабдықталған жоғары қуатты сорғы станциялары мен технологиялық қондырғылардың жабдықтарын пайдалану ережесі мен құрылымы 2. Гидравлика, механика, автоматика, телемеханика негіздері 3. Сорғы станцияларының жұмысындағы ақауларды анықтау және жою әдістері мен тәсілдері 4. Сорғы станцияларының жұмысын есепке алуды жүргізу қағидалары мен нысандары 5. Слесарь дело 6-разряд үшін (СБШ 3): 5-разрядты білуден басқа: 1. Дизайн схемалары 2. Жоғары қуатты сорғылар мен электр қозғалтқыштарын және станцияның қосалқы жабдықтарын пайдалану ережелері 3. Жоспарлы-алдын ала жөндеу мерзімдері мен тәртібі, Жабдықты жөндеуге ақаулы ведомостар жасау 4. Сорғыларды, қозғалтқыштарды, бақылау-өлшеу аспаптарын және қызмет көрсетілетін сорғы станциясының басқа да тетіктерін тексеру	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Орындаушылық Стресске төзімділік Тәуелсіздік Зейін Жауапкершілік Командада жұмыс істей білу		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Техник-технолог	
	4	Мұнайды тазарту жөніндегі Техник	
	4	Өндіріс технологиясы бойынша Техник	
	3	6 разрядты технологиялық сорғылардың машинисі	

	3	5 разрядты технологиялық сорғылардың машинисі	
	3	4 разрядты технологиялық сорғылардың машинисі	
	3	3 разрядты технологиялық сорғылардың машинисі	
17. Кәсіптің карточкасы «Сорғы қондырғыларының машинисі»:			
Топтың коды:	8185-3		
Қызмет атауының коды:	8185-3-002		
Кәсіптің атауы:	Сорғы қондырғыларының машинисі		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	1-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (1-шығарылым) бекіту туралы" 2023 жылғы 1 қыркүйектегі № 364 Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 7 қыркүйекте № 33389 болып тіркелді. Сорғы қондырғыларының машинисі		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Сорғы қондырғыларына қызмет көрсету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Сорғы қондырғыларына қызмет көрсету 2. Қуат және жарықтандыру электр қондырғыларына қызмет көрсету 3. Айдалатын агенттің берілген қысымын қамтамасыз ету 4. Сорғы қондырғыларына техникалық қызмет көрсету	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Сорғы қондырғыларына қызмет көрсету	Дағды 1: Жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету	Машықтар:	
		2 разряд 1. Су, қышқылдар, сілтілер, целлюлоза және басқа да тұтқыр емес сұйықтықтардың жиынтық өнімділігі 1000 текше м/сағ дейінгі поршеньді және орталықтан тепкіш сорғылармен жабдықталған сорғы қондырғыларына, ал сорғылардың өнімділігі 100 текше м/сағ дейінгі мұнай, мазут, Шайыр және т. б. айдау жөніндегі сорғы қондырғыларына қызмет көрсету. 2. Сорғыларға, сорғы агрегаттарына далалық жағдайларда және құрылыс алаңдарында, сондай-ақ сорғылардың өнімділігі әрқайсысы 100 текше метрге дейінгі ине сүзгі қондырғыларына қызмет көрсету. 3. Метан-ауа қоспасының 6000 текше метр / сағ дейінгі сорғылардың жиынтық өнімділігі бар көмір шахталарын газсыздандыру бойынша вакуум-сорғы қондырғыларына қызмет көрсету. 3 разряд 4. Жалпы өнімділігі 1000-нан 3000 текше метрге дейін су, целлюлоза және басқа да тұтқыр емес сұйықтықтар бар поршеньді және орталықтан тепкіш сорғылармен жабдықталған сорғы қондырғыларына, ал сорғылардың жиынтық өнімділігі 100-ден 500 текше метрге дейін мұнай, мазут, Шайыр және т. б. айдайтын сорғы қондырғыларына қызмет көрсету. 5. Әр сорғының немесе агрегаттың өнімділігі 100-ден 1000 текше м/сағ-қа дейін су және сорғылардың өнімділігі әрқайсысы 100-ден 600 текше м/сағ-қа дейін	

болатын ине сүзгі қондырғыларына далалық жағдайларда, құрылыс алаңдарында және өнеркәсіптік су қабылдағыштарда сорғылар мен сорғы агрегаттарына қызмет көрсету.

6. Метан-ауа қоспасының 6000-нан 18000 текше метр/сағ дейінгі сорғылардың жиынтық өнімділігі бар көмір шахталарын газсыздандыру бойынша вакуум-сорғы қондырғыларына қызмет көрсету.

7. Қозғалтқыштар мен сорғыларды іске қосу және тоқтату.

4 разряд

8. Жиынтық өнімділігі 3000-нан 10000 текше м/сағ дейін су, целлюлоза және басқа да тұтқыр емес сұйықтықтармен әртүрлі жүйелердің сорғыларымен және құбыр сорғыларымен жабдықталған сорғы станцияларына (қосалқы станцияларға, қондырғыларға) қызмет көрсету.

9. Сорғылардың өнімділігі әрқайсысы 1000-нан 3000 текше м/сағ-қа дейін, ал сорғылардың өнімділігі әрқайсысы 600 текше м/сағ-тан асатын ине сүзгі және вакуум-сорғы қондырғыларына далалық жағдайларда және құрылыс алаңдарында сорғылар мен сорғы агрегаттарына қызмет көрсету.

10. Метан-ауа қоспасының жиынтық өнімділігі 18000 текше метрден асатын көмір шахталарының сорғылары мен сорғы агрегаттарына қызмет көрсету.

11. Іске қосу жұмыс режимін реттеу және Қозғалтқыштар мен сорғыларды тоқтату.

5 разряд

12. Жиынтық өнімділігі 10000-нан 15000 текше м/сағ дейін су, целлюлоза және басқа да тұтқыр емес сұйықтықтармен әртүрлі жүйелердің сорғыларымен және құбыр сорғыларымен жабдықталған сорғы станцияларына (қосалқы станцияларға, қондырғыларға) қызмет көрсету.

13. Сорғылардың өнімділігі әрқайсысы 3000-нан 5000 текше метрге дейін болатын далалық жағдайларда, құрылыс алаңдарында және өнеркәсіптік су қабылдағыштарда сорғылар мен сорғы агрегаттарына қызмет көрсету.

6 разряд

14. Жиынтық өнімділігі 15000 текше метр/сағ су мен пульпадан асатын әртүрлі жүйелердің сорғыларымен және құбыр сорғыларымен жабдықталған сорғы станцияларына (қосалқы станцияларға, қондырғыларға) қызмет көрсету.

15. Сорғылар мен сорғы агрегаттарына далалық жағдайларда, құрылыс алаңдарында және өндірістік су қабылдағыштарда әрқайсысының өнімділігі 5000 текше метр/сағ Судан жоғары қызмет көрсету.

		<p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Судың, мұнайдың және басқа да айдалатын сұйықтықтардың, сондай-ақ газдың физикалық және химиялық қасиеттері. 2. Орталықтан тепкіш, поршенді Сорғылардың және сорғы қондырғыларының басқа жабдықтарының жұмыс принципі. <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Сұйықтықтарды (газды) айдау бойынша поршенді және орталықтан тепкіш сорғылардың құрылғысы. 4. Сорғы жабдығының құрылысы және мақсаты. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Орталықтан тепкіш, поршенді сорғылардың, вакуумдық сорғылардың және әртүрлі жүйелердің құбыр сорғыларының құрылысы мен конструктивтік ерекшеліктері. <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Әртүрлі жүйелердің қозғалтқыштарымен, сорғыларымен және құбыр сорғыларымен жабдықталған жоғары қуатты сорғы қондырғыларының жабдықтары мен құрылымы. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Әртүрлі жүйелердің қозғалтқыштарымен, сорғыларымен және құбыр сорғыларымен жабдықталған жоғары қуатты сорғы қондырғыларының жабдықтары мен құрылымы.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
<p>Еңбек функциясы 2: Қуат және жарықтандыру электр қондырғыларына қызмет көрсету</p>	<p>Дағды 1: Электр қуатын үздіксіз беруді қамтамасыз ету</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біліктілігі анағұрлым жоғары машинисттің басшылығымен қосалқы станцияда күрделі емес электротехникалық жұмыстарды орындау. 2. Қарапайым қосу схемалары бар электр және жарықтандыру қондырғыларына қызмет көрсету. <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. 1000 В дейінгі электр және жарықтандыру қондырғыларына қызмет көрсету. 4. Қосалқы станцияда күрделі емес электротехникалық жұмыстарды орындау. 5. Учаскенің (қосалқы станцияның) электр жабдықтарының жүктемесін реттеу. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Біліктілігі анағұрлым жоғары машинисттің басшылығымен трансформаторлық қосалқы станцияларға қызмет көрсету. 7. 1000 В жоғары электр және жарықтандыру қондырғыларына қызмет көрсету. 8. Күрделілігі орташа электротехникалық жұмыстарды орындау. 9. Учаскенің (қосалқы станцияның) электр жабдықтарының жүктемесін реттеу. <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Трансформаторлық қосалқы станцияларға қызмет көрсету. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Электр және жарықтандыру қондырғыларына қызмет көрсету. 12. Бақылау-өлшеу аспаптарын ауыстыру. 13. Технологиялық процесті Автоматты реттеумен электр жабдығына қызмет көрсету. 14. Электр жабдықтарындағы ақауларды тексеру және жою.

		<p>Білімдер:</p> <p>2-3 разряд</p> <p>1. Қызмет көрсетілетін Электр қозғалтқыштарының, тұрақты және айнымалы ток генераторларының, трансформаторлардың, тарату құрылғыларының аппаратурасының, электр желілері мен электр аспаптарының құрылғысы.</p> <p>4 разряд</p> <p>2. Электротехника, гидравлика және механика.</p> <p>5 разряд</p> <p>3. Электр жабдықтарын асқын кернеуден қорғау әдістері.</p> <p>4. Электр желілеріндегі кернеуді алып тастамай жұмыс жүргізу ережесі.</p> <p>6 разряд</p> <p>5. Қызмет көрсетілетін объектінің (учаскенің) электр схемасы.</p> <p>6. Қызмет көрсетілетін жабдықтың автоматикасы және телемеханикасы.</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 3: Айдалатын агенттің берілген қысымын қамтамасыз ету	Дағды 1: Айдалатын агенттің берілген қысымын қамтамасыз ету	<p>Машықтар:</p> <p>2 разряд</p> <p>1. Газды өлшеу өндірісі.</p> <p>2. Су, Мұнай және басқа да айдалатын сұйықтықтардың берілуін реттеу.</p> <p>3. Сұйық отынды төгу және оны сақтау немесе тұтыну орнына беру кезінде жылыту.</p> <p>4. Гринель желілеріне қызмет көрсету.</p> <p>3 разряд</p> <p>5. Айдалатын сұйықтықтардың (газдың) берілген қысымын ұстап тұру, сорғылардың, қозғалтқыштардың және құбырлардың қызмет көрсетілетін учаскесінің арматурасының үздіксіз жұмысын бақылау.</p> <p>4 разряд</p> <p>6. Қызмет көрсетілетін учаскенің желісінде сұйықтықтың, газдың және целлюлозаның берілген қысымын қамтамасыз ету.</p> <p>5 разряд</p> <p>7. Жетек қозғалтқыштары сорғыларының, арматураның және қызмет көрсетілетін учаскенің құбырларының үздіксіз жұмысын, сондай-ақ желідегі сұйықтықтың қысымын бақылау және бақылау.</p> <p>8. Айналмалы суды салқындату үшін салқындату мұнарасына техникалық қызмет көрсету.</p> <p>6 разряд</p> <p>9. Жетек қозғалтқыштары сорғыларының, арматураның және қызмет көрсетілетін учаскенің құбырларының үздіксіз жұмысын, сондай-ақ желідегі су қысымын бақылау.</p> <p>Білімдер:</p> <p>2 разряд</p> <p>1. Олардың жұмыс процесінде рұқсат етілген жүктемелер.</p> <p>2. Сорғы қондырғыларының байланыс схемалары, бекіту арматурасы мен қауіпсіздік құрылғыларының орналасуы.</p> <p>3 разряд</p> <p>3. Сору және айдау құбырлары мен реттеуші құрылғылардың ауа құбырларының схемалары.</p> <p>4 разряд</p> <p>4. Электротехника, гидравлика және механика.</p> <p>5-6 разряд</p> <p>5. Қызмет көрсетілетін учаскені сумен жабдықтау кестесі.</p>

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 4: Сорғы қондырғыларына техникалық қызмет көрсету	Дағды 1: Сорғы жабдығының үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету	Машықтар:
		<p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сүзгілердің күйін бақылау және оларды тазалау. 2. Жабдықтың жұмысындағы ақауларды анықтау және жою. 3. Қондырғылардың жұмысы туралы журналға жазбалар жүргізу. 4. Ағымдағы жөндеуді орындау және жабдықты жөндеудің неғұрлым күрделі түрлеріне қатысу. <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Сорғы жабдығын ағымдағы жөндеуді орындау және оны орташа және күрделі жөндеуге қатысу. 6. Қондырғылардың қызмет көрсетілетін жабдықтарының, оның ішінде электр және жарықтандыру электр желілеріндегі, технологиялық жабдықтың электр схемаларындағы жұмысындағы кемшіліктерді анықтау және жою. 7. Сорғы жабдығының жұмысы туралы техникалық есеп пен есептілікті жүргізу. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Сорғы жабдығының жұмысындағы, оның ішінде электр қозғалтқыштарындағы және технологиялық жабдықтың электр схемаларындағы ақауларды анықтау және жою. 9. Жөндеуге ақаулы ведомостарды жасау. <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Сорғы қондырғыларының жұмысындағы күрделі ақауларды анықтау және жою. 11. Күрделі сорғы жабдықтарын, су қысымы құрылғыларын, бақылау-өлшеу аспаптарын, автоматика мен сақтандыру құрылғыларын тексеру, реттеу. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Сорғы қондырғыларындағы ең күрделі ақауларды анықтау және жою. 13. Жөнделген жабдықтың жүктемесін тексеру және сынау. 14. Аса күрделі сорғы жабдықтарын, су қысымы құрылғыларын, бақылау аспаптарын, автоматика мен сақтандыру құрылғыларын тексеру, реттеу.
		Білімдер:
<p>2 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сорғылар мен оларға жетектердің сипаттамасы. <p>3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Клинкерлер мен сүзгілердің дизайны. 3. Қызмет көрсетілетін жабдықты пайдалану және жөндеу ережесі. <p>4 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Сорғы қондырғыларының барлық жабдықтарын іске қосу және тоқтату ережелері. 5. Аванкамералардың, құбырлардың, торлардың, құдықтардың және бақылау-өлшеу аспаптарының құрылысы мен орналасуы. <p>5 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Аванкамералардың, ұңғымалардың, құбырлар мен сүзгілердің конструкциясы мен орналасу схемалары. <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Қызмет көрсетілетін жабдықты сынау әдістері. 		
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-

Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Зейін Жауапкершілік Тәуелсіздік Физикалық төзімділік Жоғары шуға төзімділік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:			
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Баптау және сынау жөніндегі Техник	
	2	Барильетчик	
	2	Шымтезек қайнатушы	
	2	Есік	
	2	Кокс тазартқыш	
	2	Кокс тиегіш	
2	Кокс құюшы		
18. Кәсіптің карточкасы «Мұнай дайындау және тұрақтандыру жөніндегі мастер»:			
Топтың коды:	1322-0		
Қызмет атауының коды:	1322-0-033		
Кәсіптің атауы:	Мұнай дайындау және тұрақтандыру жөніндегі мастер		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	5		
подуровень квалификации по ОРК:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің 2016 жылғы 24 мамырдағы № 217 бұйрығымен бекітілген Мұнай-газ өндіру саласы ұйымдарының басшылары, мамандары және басқа да қызметшілері лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамалары. § 16 мұнайды дайындау және тұрақтандыру шебері		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	орта білімнен кейінгі (қолданбалы бакалавриат)	-	-
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:			
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:			
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:			
Қызметтің негізгі мақсаты:	Мұнайды дайындау және тұрақтандыру жөніндегі жұмыстарды қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Мұнайды дайындау және тұрақтандыру жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу 2. Мұнайды дайындау және тұрақтандыру жөніндегі бригаданы басқару	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Мұнайды дайындау және тұрақтандыру жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру-техникалық сүйемелдеу			

	<p>Дағды 1: Құжаттаманы жүргізу және есептілікті қалыптастыру</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қажетті техникаға, материалдарға, құрал-саймандарға уақтылы өтінім жасау және беру 2. Күнделікті есеп жасаңыз 3. Жұмыс орнында жұмысшыларға өндірістік нұсқаулық беру 4. Сан нормативтері мен бағаларын қайта қарау туралы ұсыныстар енгізу 5. Жұмыс уақытын, жалақыны есепке алу бойынша бастапқы құжаттарды сапалы және уақтылы ресімдеу 6. Жұмысшылардың өндірістік және еңбек тәртібін, ішкі еңбек тәртібі қағидаларын сақтауы бойынша тұрақты мониторинг жүргізу 7. Өндірістің озық шеберлеріне белгіленген тәртіппен сыйлықақы беру туралы ұсыныстар, ерекшеленген жұмысшыларды көтермелеу, сондай-ақ қызметкерлерді өндірістік және еңбек тәртібін бұзғаны үшін тәртіптік жауапкершілікке тарту туралы ұсыныстар енгізу <p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Экономика, өндірісті ұйымдастыру, Еңбек және басқару негіздері 2. Техникалық-экономикалық және жедел-өндірістік жоспарлау
	<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Еңбек функциясы 2: Мұнайды дайындау және тұрақтандыру жөніндегі бригаданы басқару</p>	<p>Дағды 1: Мұнайды дайындау және тұрақтандыру бойынша өндірістік процестерді жүргізу</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнайды дайындау және тұрақтандыру жөніндегі қондырғыларда мұнайды қабылдауды және мұнайды дайындауды және тұтынушыларға тапсыруды ұйымдастыру 2. Пайдалану міндеттерін оларды орындаудың басымдығы тұрғысынан саралау 3. Жұмысшылардың жұмыс орындарына орналасуын және олардың біркелкі жүктелуін қамтамасыз ету 4. Технологиялық жабдықтар мен аппараттардың (механизмдердің, аспаптардың, қорғау құралдарының, технологиялық құбырлардың, қысыммен жұмыс істейтін ыдыстардың, резервуарлардың, сыйымдылықтардың, сорғылардың, пештердің, мұнайды құю-құю пунктінің, алау шаруашылығының, реагенттік шаруашылықтың, желдету жүйелерінің және бумен сумен жабдықтау жүйелерінің, көріздің, суағарлардың, газ жүйелерінің объектілерінің) жұмысы мен қауіпсіз пайдаланылуын бақылау бақылау-өлшеу аспаптарын бөлу және газ тұтыну) 5. Дайындалатын мұнайдың техникалық шарттар талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету және мұнайды коммерциялық есепке алу торабы арқылы тапсыру жөніндегі шараларды іске асыру 6. Еңбек өнімділігін, дайындалған мұнай сапасын арттыру, шикізатты, материалдарды, отынды, энергияны ұтымды жұмсау жөніндегі шараларды іске асыру 7. Мұнайды дайындау кезінде оның шығынын азайту жөніндегі іс-шараларды енгізу <p>Мұнайды дайындау және айдау жүйесінің барлық негізгі тораптарын тексеріңіз: резервуарлар, құбырлар және сорғы жабдықтары</p>

		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мұнай-газ өндіру саласына қатысты Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері, мұнайды дайындау және айдау мәселелері бойынша әдістемелік және нормативтік-техникалық материалдар 2. Құбырлардың, жабдықтардың технологиялық схемалары және оларды пайдалану әдістері 3. Мұнай саны мен сапа көрсеткіштерін өлшеу жүйелері 4. Аспаптар мен жүйелер, мұнайды дайындау, айдау және оны тұрақтандыру технологиясы 5. Мұнайды дайындау мен тапсырудың стандарттары мен техникалық шарттары 6. Мұнай және газ өндіру технологиясы, Мұнай, газ және суды кәсіпшілік жинау жүйесі
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 2: Технологиялық жабдықты дайындау және жөндеу бойынша жұмыстарға басшылық жасау</p>	<p>Машықтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықты жөндеу кестесін жасау 2. Технологиялық процестердің сақталуын қамтамасыз ету, бұзушылықтарды жедел анықтау және жою 3. Алдын ала әзірленген жоспар, жұмысты ұйымдастыру жобасы немесе жұмыс түрлерін жүргізу жөніндегі Нұсқаулық бойынша күрделі және қауіпті жұмыстарды жүргізу 4. Бригадада жаңа техниканы, технологияны, механикаландыруды, көп еңбекті қажет ететін процестер мен қол жұмыстарын автоматтандыруды енгізу бойынша жұмыстарды орындау <p>Жабдықтың жұмысындағы ақауларды және олардың мәжбүрлі және авариялық тоқтау себептерін анықтау</p>
		<p>Білімдер:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жабдықтың, құралдың, құрылғылардың техникалық сипаттамалары, оларды пайдалану және жөндеу ережелері 2. Мұнай және мұнай өнімдерінің төгілуі бойынша аварияларды жою технологиясы 3. Дайындалған мұнайдың физика-химиялық қасиеттері 4. Жөндеу жұмыстарын ұйымдастыру ережелері 5. Негізгі жабдықтың ақауларының түрлері <p>Жабдықты техникалық диагностикалау негіздері</p>
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	<p>Организаторские способности Ұйымдастырушылық қабілеттер</p> <p>Стресске төзімділік</p> <p>Жауапкершілік</p> <p>Тәртіп</p> <p>Міндеттеме</p>	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	6	Мұнай (газ) мен суды дайындау және тасымалдау жөніндегі Инженер
	6	Мұнай және газ өндіру технологиясы бойынша Инженер
	6	Мұнай және газ өндіру инженері
	6	Орталық инженерлік-технологиялық қызметтің инженері
	7	Бас технолог
7	Бас инженер	

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

19. Мемлекеттік органның атауы:

20. Әзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

«Қазақ мұнай және газ институты» АҚ

Жоба жетекшісі:

Баймаганбетова Г.К.

Телефон нөмірі: +7 (717) 255 09 79

Орындаушылар:

Ертлиев А.М., +7 (717) 255 09 79, Almaty.info@king.kz

21. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес:

22. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: -

23. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: -

24. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: версия 2, 2023 г.

25. Болжалды қайта қарау күні: 31.12.2026 г.